

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

MOYO WA MUNGU ULIFUNULIWA KWEYE MIOYO YA ISAKA NA YAKOBO
By JACKIE OESCH

“MOYONI MWANGU NIMELIWEKA NENO LAKO...”
ZABURI 119:11

Maandiko yamechukuliwa KUTOKA BIBLIA TAKATIFU, NEW UNION VERSION®.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Somo 1

1. Abrahamu anamtafutia Isaka mke
2. Mtumishi wa Abrahamu anatumwa Harani
3. Rebeka akubali kuwa mke wa Isaka
4. Rebeka nakwenda kwenda na mtumishi wa Abrahamu
5. Uaminifu wa Mungu kwa Abrahamu

Somo 2

1. Rebeka anawazaa mapacha
2. Esau auza haki yake ya kuzaliwa
3. Mzaliwa wa kwanza wa Mungu akubali yake ya kuzaliwa
4. Isaka ajiandaa kumbariki Esau
5. Yakobo amdanganya Isaka

Somo 3

1. Mafundisho ya Biblia kuhusu udanganyifu
2. Iaka adanganywa na Esau akata tamaa
3. Kugundua udanganyifu wa moyoni
4. Yakobo akimbia kuokoa maisha yake
5. Familia ikiwa hatarini

Somo 4

1. Ndoto ya Yakobo
2. Kurudi kwa Yakobo kunaanza na ahadi
3. Kukutana na jamaa huko Harani
4. Yakobo afanya kazi kumpata Rheli kuwa mke wake
5. Baada ya Yakobo kudanganya anadanganywa

Somo 5

1. Yakobo na Leah wazaa watoto
2. Watoto zaidi wazaliwa
3. Raheli ni mgumba

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

4. Rhaeli azaa motto wa kiume
5. Wivu kati ya dada wawili

Somo 6

1. Yakobo ajiandaa kumpokea Esau
2. Msafara waa Yakobo wavuka mto Jabbok
3. Yakobo ashindana na Mungu na kubadili jina lake na kuwa Israeli
4. Ndugu wanaungana tena
5. Yakobo na Esau wanapatana tena

Marudio

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

UTANGULIZI

Ukweli ni nini? Swali ambalo Pontio Pilato alimuuliza Yesu kabla ya kuhukumiwa kufa msalabani, ni swali lile lile ambalo linaulizwa tena na watu dunia nzima, wakitazamia mjibu kwa maswali haya Makusudi ya maisha yangu ni nini katika dunia hii? Kuna matumaini gani katika maisha haya na matumaini ya maisha baada kufa? Wanadamu wote wanasubiri majibu kufuatana na matumaini kwa maisha yetu.

Uaminifu wa Mungu, Tumaini Letu, elekeza macho yako kwa Isaka na familia yake . Kupitia somo hili itakuwa dhahiri kuwa familia yake iliishi kwa uongo wao kwa wao. Udanganyifu ulisababisha mgawanyiko katika familia. Uongo ulivunja mahusiano, hofu, hasira, na kulipa kisasi, naisha ya kushitakiana na kudanganyana. Pamoja matokeo hayo yote, Mungu aliendelea na uaminifu wake wa kuwa Mungu wao.

Mapambano kati ya uzima na mauti volivyokuwapo tangu enzi hizo, kati ya mema na mbaya, kati ya ukweli na uongo na kati ya nuru na giza. Vita hivi vilikuwapo tangu mwovu alipo mdanganya mwanamke bustanini Lengo ni lile lile ambayo ni kuleta mashaka juu ya mamlaka ya Neno la Mungu. Nyoka alimwuliza Eva. “Mungu alisema?” na “Kweli ;Mungu alisema?” Mwongo hubeza ukweli. Mwongo huuliza ukweli Mwongo hupanda mbegu ya mashaka ndani ya mawazo ya mtu na kudhoofisha ukweli. Uongo hubadili ukweli na kuukana. Vita kati ya Mungu na Mwovu, ni kuhusu moyo wa binadamu

Uongo ni njia ambayo mwovu huifumia kuleta dhambi duniani, na ukweli ni njia ambayo Mungu huitumia kuondoa dhambi duniani. Dhambi imeingia ndani ya moyo ya watu wote. Uongo huleta uharibifu, na kudhoofisha maendeleo. Uongo huharibu matumaini na kutuacha sote tukiangaika na maisha ya dunia hii. Moyo wa mwanadamu hutafuta kupumzika, lakini mwongo huacha moyo katika mahangaiko

Biblia nzima hutualika katika mahusiano na Mungu ambayo hutoa matumaini. Anataka sote tuufahamu ukweli (1 Timotheo 2:4). Anataka tuufahamu ukweli kwasababu ukweli huweka huru (Yohana 8:32, 35). Neno la Mungu ni kweli kwasababu yeye ni ukweli (Yohana 3:33). Mwongo analeta uongo ambao hutufanya tubaki gizani. Mtu anayeishi katika ukweli huja nuruni ili anayoyafanya yawe bayana, ambayo Yesu ameyafanya katika Mungu (Yohana 3:21). Hakuna ukweli uliomkubwa kuliko “Mungu aliupenda ulimwengu akamtoa Mwana wake wa pekee ili kila amwaminiye asipotee bali aupate uzima wa milele. Kwasababu

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Mungu hakumtuma Mwana wake ili auhukumu ulimwengu bali ili ulimwengu uokolewe katika Yeye” (Yohana3:16, 17).

Unapoanza kujifunza kuhusu Isaka na Rebeka, Esau na Yakobo, utajifunza kuwa uaminifu wa Mungu haategemei tabia yao bali uaminifu wake wa upendo kwao. Katika hali hiyo hiyo tunaweza kufurahi tukifahamu kuwa uaminifu wake haategemei uaminifu wetu bali upendo wake kwetu. Kwaajili ya Isaka na familia yake Mungu alitunaza agano lake. Kwaajili yangu na wewe Mungu alitoa ahadi yake katika ubatizo kwa kutudai kuwa wake na kutupa msamaha wa dhambi zetu na uzima wa milele.”

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

KUANZA

Unapoendelea kujifunza Biblia juu *Uaminifu wa Mungu, Tumaini Yetu* utaendelea nasafari ambayo itabadilisha maisha yako. Safari yako itakuwa ya kipekee hii itategemea utayari wako katika kukua katika ufahamu wako juu ya Biblia na furaha yako katika majina kama Isaka, Rebeka, Yakobo, na Esau. Utayari wako wa kujifunza Neno la Mungu kutakubadilisha maisha yako kama Mungu asemavyo kupitia Neno lake.

Unashauriwa kuwa na mambo matano, ambavyo utaendelea kuvitumia katika kujifunza kwako, katika mada hii ya: *Uaminifu wa Mungu Tumaini Letu*

1. Biblia. Kumbuka: Ukitaka kununua Biblia mpya, angalia Biblia ambayo ina:
  - a. Yaliyomo yenye majina ya vitau vya Biblia,
  - b. Kolamu ya rejea katika kila ukurasa,
  - c. Itifaki nyuma ya Biblia
  - d. Biblia chache za msingi nyuma ya Biblia.
2. Kalamu au penseli na kalamu ya kuweka alama
3. Daftari
4. Kadi

Kwa mabo yale yaliyoordheshwa utawenza kusafiri vizuri katikakusafiri kwako kupitia Maandiko. Unaponunua Biblia usisite kuuliza maelekezo ili kununua Biblia unayohitaji Unapaswa kufahamu aina za tafasiri zilizopo kwenye duka hilo. Kununa tafasiri kubwa mbili za Biblia ambazo ni Union Version na Habari Njema.

Usikose kuweka alama kwenye Biblia yako, tumia kalamu yako ya kuweka alama, unaruhusiwa! Ni Biblia yako ya kujifunza. Ifanye iwe yako kwa kuweka alama, ipigie mistari, izungushie, weka miale! Tumia kitabu chako na daftari kuandika mawazo, maswali, na kutumia njia yako katika kujifunza.

Kila somo la masomo sita yamegaawanyika sehemu tano. Mgawanyiko huu ni kukusaidia kujifunza kwa mpango. Muda utakaotumia ni juu yako mwenyewe, wakati muda mwingi zaidi ya uionao, na wakati mwingine unaweza kumaliza somo ukaendelea na linalofuata.

Ikiwa ni mara yako ya kwanza unashauriwa kuanza na kitabu kitabu kitwacho *Kuifanya Biblia Kuwa Yako*. Ni kitabu kinachokupa zana za kukuwezesha kuanza safari kuzunguka Biblia. *Kuifanya Biblia Kuwa Yako* inaweza kupatikana kwenye www.FullValue.org. Hiki kinapatikana

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

bala malipo. Mfano *Mpango wa Mungu Chaguo Letu* Ni somo juu ya sura kumi na moja za Mwanzo. *Abasi ya Mungu Baraka Yetu* ni habari ya Abrahamu inayoparikana 12-25.

Mwisho inabidi ufahamu kuwa somo limeandikwa kwaajili yako ili kukuwezesha kujifunza mwenyewe, kirafiki. Ujiwekea utaratibu mzuri utajifunza pasipo matatizo yoyote, utapenda somo, na utapata ,maarifa mapya. Utashirikisha watu wengine maarifa haya na utakuwa tayari kuuliza maswali ambayo utakuwa huna majibu yake.

Katika hali hiyo utahitaji marafiki wa kujifunza pamoja nao. Inawezekana ukahitaji wanandoa rafiki zako, majirani, au wafanya kazi wenzako. Aidha kama kanisa lako lina ukumbi wenye mazingira mazuri, mnaweza kuutumia kujifunza. Kufuatana na mazingira uliyomo tafuta uwezekano wa kuweka mazingira ya kukutana kikundi kwaajili ya kujifunza Biblia angarau mara moja kwa juma ili kujadiliana na kukua pamoja katika mambo ya kiroho kwa kujifunza Biblia. Kumbuka kuwa kila mmoja kwenye kikundi chenu kiwe kikubwa au kidogo, atasaidia kuendeleza mwingine.

Sasa ni wakati wa safari uanza! Fungua Biblia yako katika Mwazao 25, andika maneno ya mstari wa 19: _____

UTANGULIZI: Mwanzo intuelezea kwa kiasi juu ya IsakeMtoto wa Abrahamu na Sara. Tunachojifunza juu yake kinaonekana katika maisha ya familia yake pamoja na mke wake Rebeka ana watoto wake wawili Yakobo na Esau. Isaka alikuwa ni motto wa ahadi na mrithi wa Agano la Mungu kwa Abrahamu. Agano lilijumuisha ahadi ya nchi, kumiliki na uzao, lakini Abrahamu na waliishi kama wahamiaji kwenye nchi ya ugenini. Mungu alimwambia Abrahamu kuwa angekuwa baba wa mataifa. Tumaini lake lilikuwa katika kumwamini Mungu na Aliahidi na kuwa alikuwa mwaminifu,, angetimiza.

Somo lenye kichwa *Abadi za Mungu Baraka Yetu* ilimalizia kwa kifo cha Abrahamu karika sura ya 25Pamoja na hayo Abrahamu alitaka ampatie mke mtoto wake Isaka. Mwanzo 24 inasimulia jinsi Rebeka alivyochaguliwa. Sura unaanza kwa mazungumzo kati ya Abrahamu na mtumishi wa nyumbani kwake. Hatuambiwi jina la mtumishi huyo, anatajwa kama mtumishi au mtu.

Tujikumbushe kabla ya kuendelea... Tunapojifunza habari hii na nyingine zinazofuata: 1) angalia *ukweli* wa habari, 2) kuwa tayari kwaajili ya *kweli* tunaofunza kuhusu Mungu na sisi

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

kama binadamu, na 3) uliza maswali muhimu ambayo yatakuongza kugundua *matumizi* ya habari kwa hali yetu ya maisha ya sasa.

Soma Mwanzo 24 na andika kwenye kitabu chako maneno, hata hali ambayo huelewi. Tunza kumbukumbu ya lolote ambalo unaona si la kawaida ambalo unadhani linahusika na mila zaidi.

ZOEZI: Hebu tuangalie habari inachosema.

- Mstari 1: Abrahamu sasa ni mzee wa miaka mingi tunafhamu kuwa alikuwa na miaka 137 Sara alipofariki. Na kwamba alifariki akiwa na miaka 175. Mstari unaenelea kutuambia kuwa “Mungu alikuwa amembariki kwa kila kitu.” Angalia Mwanzo 24:35 andika yaliyo kwenye mstari huu ambayo yanaonyesha baraka za Mungu kwake.

_____,Mistari ya2-4:

Abrahamu anamwita kiongozi wa nyumba yake. Ni kazi gani aliyopewa mtumishi wake? _____

Ni masharti gani ambayo alimpa mtumishi wake na kumfanya aape?
_____

FUNDISHO: Tunahitaji kuuliza: Kwanini ilikuwa lazima kuwa mtoto wa Abrahamu hakupaswa kuoza binti za Kanaani? Wakanaani walikuwa watu gani? Tunafahamu nini kuhusu wao? Ili kufahamu walikuwa ni nani tunapaswa kuangalia mistari ya reje ya mstari wa 3 kwa kufuata neno Wakanaani. Rejea ni ipi? _____

Tunakumbushwa katika Mwanzo 10:15-19 kuwa Wakanaani walikuwa wani ukoo wa mwana wa Nuhu aliyetitwa Hamu. Ukoo wa hamu walilaaniwa kutokana na kitendo cha aibu kwa baba yake (Mwanzo 9:25-27). Kwahiyo katika mstari wa 4 mtumishi aliambiwa aende wapi?
_____

Tunahitaji kujifunza jambo lingine muhimu. Mungu alifanya agano alilomuahidi Abrahamu. Uhusiano wa damu ulipitia kwa Shemu, kwa Abrahamu harimaye kwa Isaka. Agano la milele lilifanywa kwaajili ya Abrahamu na uzao wake(Mwanzo 17). Huu ulikuwa ni uamuzi wa kidini ambao abrahamu alifanya. Badala ya kuoana na watu waliolaaniwa, wenye damu tofauti naye na wasio katika ahadi ya agano, ilimbidi Abrahamu amtume mtumishi wake

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

kwenda nchi ya zamani ya Harani ili amtafutie mke mtoto wake Isaka. Vijana waliruhusiwa kuandaa mikataba ya ndoa zao ambayo ilifanywa na wazazi kufuatana na mila zao. Sasa tunaanza kufahamu wajibu wa kiongozi wa watumishi wa nyumani. Kabla ya kula kiapo mabo mengine yanapaswa kujadiliwa.

ZOEZI LINAENDELEA:

- Mistari 5-6: Mtumishi aliuliza nini katika mstari wa 5?
_____ Abrahamu alijibu
nini? _____
- mstari 7: Sababu ya Abrahamu ilikuwa nini? Rudia tena Mwanzo 12:1-3.
_____

FUNDISHO: Mungu alimtoa katika nchi ya Harani, na kumpeleka katika nchi ya Kanaani Mungu alipomtoa katika nchi ya Harani aliahidi kumpa nchi, uzao na utajiri. Hatimaye Mungu alitimiza ahadi yake, alimpa mali (nchi), uzao, na utajiri Mambo yote Mungu aliyoahidi kumpa Abrahamu alimpa.

Abrahamu anamwambia mtumishi wake kuwa Mungu yuleyule aliyemtoa (Abrahamu) katika nchi ya Harani atakwenda pamoja naye (mtumishi). Lakini kwakuwa Abrahamu aliitwa *kutoka* Harani, motto wake akiwa ni sehemu ya agano asingerudi *nyuma*. Aliitwa kuacha nchi ya zamani na kwenda kwenye nchi mpya. Yeye na uzao wake walipewa ahadi mpya na Mungu, ambayo ambayo iliwekwa muhuri karika agano la milele. Aliitwa kuanza mwanzo mpya.

A Mambo mengi yanaweza kuja kwenye mawazo katika kiwango hiki zha habari.

Hatutakwenda kwa kina, lakini anza kutumia ubunifu wako unapokumbuka:

Unafikiri Abrahamu alimfanyia motto wake sawa na wafalme wanavyowafanyia watoto wao ?

Abrahamu alikuwa ameshuhudia kazi za Mungu katika maisha yake. Mungu alitimiza ahasi yake kupitia Isaka—kila hatua kuanzia kuzaliwa kwake na safari yao kuelekea Mlima Moriah ambako alikuwa atolewe sadaka. Abrahamu alijua kuwa mkono wa Mungu wa ulizi na baraka vilikuwa na mtoto wake Isaka . Na sasa akiwa ni mzee alijua kuwa Angempatia mtoto wake mke. Mungu yuleyule ambaye alitoa ahadi “atatuma malaika wake

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

_____ (Mwanzo 24:7). Na kama kusingekuwa kuwa na mwanamke aliyekuwa tayari kuja na mtumishi wake kiapo kile kilikuwa kimechiliwa (Mwanzo 24:8).

- Jambo linguine la kukumbuka ... Kama mmoja wa familia ya Abrahamu, huyu mtumishi alikuwa ametahiriwa. Naye alikuwa chini ya agano la milele lililoanzishwa na Mungu katika Mwanzo 17. Kwasababu ya uhusiano laio kuwa nao na Abrahamu, neema ya Mungu ya Bwana wake ilikuwa pamoja naye pia. Angepata ulizi na usalama sawa na bwana wake Abrahamu. Mutmwa alifahamu jambo hilo kwasababu bwana wake alimthibitishia hivyo. Mtumishi alifahamu kuwa Isaka ni sehemu ya ahadi ya Mungu. Sawa na Mungu alivyokuwa na Abrahamu pia angekuwa pamoja naye. Na kwasababu hiyo alimwambia Abrahamu kuhusiani ana hilo. (mstari 9). Zingatia wazo lako:

UTANGULIZI: Mtumishi anachukua ngamia na baadhi ya vitu ambavyo vilionyesha utajiri wa Abrahamu anaondoka kuelekea Aramu Naharaim na kwenye mji wa Nahori. Unaweza kuonoa Naharaim katika moja ya ramani nyuma ya Biblia yako, japokuwa inawezekana isionekane. Tafura Moabu upande wa Mashariki ukiufuata safu ya milima. Hili ni eneo la kukadiria. Aramu iko kaskazini magharibi ya Mesopotamia kufuata safu za milima.

ZOEZI LINAENDELEA:

- Abrahamu alimtuma mtumishi wake akiwa na ngamia kumi na vitu na vitu mbali mbali vizuri. Mtumishi alifikia mjini kwenye kisima cha maji, hii ilikuwa ni jioni wakati wanawake huja kuteka maji.
- Mistari 12-14: Andika sala hii kwa maneno yako:

Mtumishi alimwomba Mungu aonyeshe ukarim wake kwa Abrahamu kwa kumfanikisha. Ilikuwa ni alama gani ya kuonyesha msichana ambaye Mungu amemchagua kwaajili ya Isaka?

-
- Mistari 15: Kabla ya kumaliza kuomba kulitokea nini?
-

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Mstari wa 15 unatueleza nini kuhusu rebeka?

Alikuwa na uhusiano gani na Abrahamu? Baba yake alikuwa nani?

Tazama Mwanzo 11:27-29, 22:23.

- Anaelezwaje katika mstari wa 16?

- Alijaza mtungi wake kisimani. Mtumishi alifanya haraka kukutana naye ana akamuomba maji ya kunywa Mstari inayofuata inaeleza alichofanya baadae. Kila kitu kilitokea vilevila sawa na alivyomuomba Mungu. Alimpa maji na baadae akawachotea ngamia hadi walipotosheka. Hili lilikuwa ni tukio kubwa kwa mtumishi. Ngamia kumi! Kuwachotea maji hadi wanakunywa na kutosheka! Alipaswa kwenda marangapi akiwa na mtungi uliojaa maji na kumimina kwenye sehemu ya kunywea maji! Mstari wa 21 inaonekana kuwa mtumishi hakusaidia chochote bali alikuwa akoangalia tu “_____”
- Matari unaofuata unaonyesha kuwa mtumishi alitoa pete ya dhahabu na vito viwili vya dhahabu. Na anamuuliza Rebeka kuwa yeye ni nani na anakoishi. Anamuuliza kama anaweza kulala nyumbani kwa baba yake. Ampatia nini mtumishi katika mstari wa 25?

- Itikiao la haraka la mtumishi ni lipi?

Ni sababu gani za kumwabudu Mungu na kutoa shukrani katika mstari wa 27?

1. _____
2. _____

FUNDISHO Katika mstari wa 7 na 27 tunakumbushwa uaminifu wa Mungu kwa ahadi zake. Anatumza Neno lake na Neno lake ni kweli. Tulivyojifunza maisha ya Abrahamu katika *Abadi za Mungu baraka Yetu*, tiliendelea kusubiri ahadi za Mungu ili zitimizwe. Inatubidi kujiadhari kuwa uaminifu wa Mungu kwa Neno lake haujengwi kwenye ratiba za muda wetu. Matarajio yetu ya kibinadamu na kutovumilia kwetu vinaweza kuharibu fikra zetu na matumaini yetu. Mara nyingi tunataka kufahamu uaminifu wa Mungu badala ya

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

kumruhusu Mungu akatufundisha. Tunapojifunza kumfahamu Mungu na kukua katika uhusiano naye, Atatupatia ufahamu na hekima tunayohitaji kufhamu uaminifu na kuamini kuwa ni mwanifu.

Jambo lingine la kukumbuka ni kwamba ahadi zetu si ahadi za Mungu, na kwaajiri hiyo hatuwezi kum dai kutusaidia kutimiza ahadi zetu. Ahadi zake ziko juu ya ahadi zetu. Anaahidi kuwa mwaminifu na atazidi kuwa. Ninaweza kuahidi kuwa mwaminifu lakini hali yangu ya kibinadamu inaweza kamua kutokuwa mwaminifu. Ninaweza kuahadi kuwa mwaminifu kwa motto lakini lakini hali halisi inaweza kunifanya nichague cha kufanya tofauti na ahadi yangu.

Kwasababu ya hali yetu ya kibinadamu tunamfanya Mungu pia kuwa kama sisi ambao tunaweza kuahidi kitu na kushindwa kukifanya kutokana na mazingira. Tabia ya Mungu inakuwa tabia yetu pale Mungu anaporejea mfano wake katika maisha yetu Mwanzo 1:27.

ZOEZI LINAENDELEA:

- Mistari ya 28-33: Rebeka anakimbia kwenda nyumbani kutoa taarifa ya yaliyotokea. Labani, kaka yeke na Rebeka anakimbia kukutna na mtumishi kisimani. Anaona kuwa amevaa pete puana na ana amevaa vito vya thamani. Labani anamsikiliza dada yake juu ya yaliyotokea. Kisha anamwendea mtumishi na kumkaribisha pamoja na alioambatana nao, na ngamia ili walale nyumbani. Kabla ya mtumishi kula chakula alichandaliwa, alisistiza kutotoa ujumbe wake kwa a baba yaje Rebeka na kaka yake Labani.
- Mistari 34-49: Mtumishi alielezea mambo yote yaliyotokea akianza na maelekezo aliyopewa na Abrahamu hadi alipompa Rebeka pete the dhahabu ya puani na vito viwili vya dhahabu. The servant told in detail what had happened beginning with Abraham's instruction and up to the time he actually gave to Rebekah the nose ring and the two bracelets. Of all the facts that he rPamoja na yote alisyoyasema, unadhani ni jambo gani lilikuwa la muhimu zaidil?

Inafurahisha kuwa mtumishi alifahamu hajibu la swali lililo katika mstari wa 23 and 47, "Wewe ni binti wa nani?"

Kwanini? _____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Abrahamu alisistiza nini katika Mwanzo 24:4?

- Jambo la msingi zaidi ni kwamba Mungu ametoa tena. Mwanzoni alitoa kondoo katika Mwanzo 22:13 na sasa ametoa m. Again He shows His kindness and faithfulness to Abrahamke kwa Isaka. Bethueli pia wanaona mkono wa Mungu ukiongoza mchakato. Jibu lao ni nini katika mistari wa 50-51? _____
- Zawadi alizopewa Rebeka na familia yake zinaimarisha makubaliano kati yafamilia hizi mbili. Mtumishi alimpa zawadi gani Rebeka?
_____

Alitoa nini kwa kaka yake na? _____

- Katika mistari ya 54-61 Labani na mama yake wanajiandaa kumtuma Rebeka aende na mtumishi wa Isaka. Asubuhi mtumishi alikuwa tayari kuondoka kuelekea kwa bwana wake. Familia iliuliza nini katika mstari 55?
_____

Lakini mtumishi alisistiza. Familia ilipokea itikio la Rebeka kisha wakamruhusu aende pamoja na vijakazi wake.

Andika baraka zao katika mstari wa 60.

“ _____ ”

- Mistari 62-67 inaelezea kilichotokea Isaka alipokutana na Rebeka.
  - Isaka alikuwa wapi? Alikuwa akifanya nini?
_____
  - Rebeka anamuona Isaka na kuuliza,
“ _____ ?”
  - Mtumishi anamwambia kuwa Isaka ni bwana wake, Rebeka anafanya nini? _____
  - Isaka asaka ansikia taarifa ya mtumishi, baada ya hapo anafanyaje?
_____

Bila shaka Isaka la Rebeka hawakuwa na sherehe ya harusi. Tunafahamu kuwa muunganiko wa tendo la ndoa liliunganisha ndoa yao.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Rebeka alikuwa mke wake na tunafahamu kuwa Isaka alimpenda. Ni kitu gani alichomletea Isaka ambacho alikisubiri kwa muda mrefu?

Faraja mke anayotoa kwa mme wake humfanya ampende siku zote.

Somo la 1 Sehemu ya 5

TUNAJIFUNZA NINI KUHUSU MUNGU?: Soma tena Mwanzo 24. Ukiendelea kusoma, weka alama katika maneno yanayoelezea tabia ya Mungu and write out those na andika maneno hayo na mistari yanakotoka:

Mistari

Maneno

Maneno ukarimu na uaminifu yameandikwa katika mistari wa 27 na mistari wa 49. The servant had seen God's kindness and faithfulness to Abraham and now experienced these qualities for himself.

MANENO YA MATUMIZI:

- Uaminifu unaonekana katika kusimamia maeno uliyosema. Uaminifu huimarisha kuaminika. Ndoa huita mwanamke na mwanamme kuwa waaminifu wao kwa wao, kila mmoja kujitoa kwaajili ya mwenzake. Kujitoa kukiisha uaminifu unaharibika. Uaminifu unasema kuwa mtu analosema alifanyiie kazi. Uzoefu wako ni nini kuhusu uaminifu katika maisha yako? Ni nani waliokufundisha uaminifu? Ni nani waliokuwa waaminifu kwako?

-
- Je unajitahidi kwaajili ya uaminifu wa Mungu? Uzoefu wako ni upi? What have you been taught about His faithfulness? Umejifunza nini kuhusu uaminifu wake? _____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Umefanya mkakati gani wa kuimarisha uaminifu wako? Kumbuka wengine walipoona uaminifu wako na kuaminika kumeimarisha kujitoa kwako.

KUCHIMBA KWA KINA: Uaminifu wa Mungu haategemei kitu chochote. Katika 2 Timotheo 2:13 tuanhakikishiwa kuwa hata ikiwa _____, Atabaki _____, Kwakuwa Hawezi _____. Mungu Yuko kama Alivyo! Uaminifu ni jina la Mungu Jina hutuambia kiini cha Yeye ni nani.. Ni Mwaminifu. Mfano mwingine wa sifa ya Mungu ni Biblia inavyosema kuwa Mungu ni upende. Upendo ni Mungu alivyo. Biblia inatwambia sifa nyigine ya Mungu ni Haki. Rejea ya Biblia ni 1 Yohana 1:8-10. Ni sifa zipi za Mungu zilizotajwa katika mistari hii? _____ na _____ ni Mwaminifu na wa haki kusamehe dhambi zetu. Mistari hii inatwambia kuwa tukikiri hali yetu ya dhambi na kutubu Anatusamehu. Ni mwaminifu kufanya hivyo. Pamoja na hayo tunaambiwa kuwa tukijidanganya kuhusu hali yetu ya dhambi,, Neno lake la ahadi halina nafasi katika maisha yetu kwasababu pia ni mwenye haki kwa Abrahamu.

SALA: Ee Bwana, Ulikuwa mkarimu na mwaminifu kwa Abrahamu. Ulitunza ahadi yako kwake. Ninakazana na ukarimu na uaminifu. Wakati mwingine siko mwaminifu. Maneno yaangu yasiyo mazuri hufanya wengine wasiniamini. Nisamehe kwa kutokuwa mkarimu na kutofanya jitihada kurejesha mfano wako. Ninafahamu kuwa uaminifu wako haategemei uaminifu wangu. Asante kwa kunipenda kunisamehe na kuniahidi kuwa upendo wako utadumu mu milele _____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Lesson 2 – Part 1

UTANGULIZI: Abrahamu alipofariki mana. Isaka na Rebeka mke wake waliishi lived Beer Lahai Roi. Habari ya Isaka inaendelea katika Mwanza 25. Ahadi kwa Abrahamu ni kwamba uzao wake ungekuwa mkubwa kama nyota za angani mchamga katika mwambao bahari. Sasa amefariki na kuacha motto wake Isaka ambaye alikuwa awe mrithi wake kufuatana na ahadi ya Mungu.

ZOEZI: Soma Mwanzo 25:19-34.

Sura hii inaendelea kuelezea habari za Isaka. Katika mstari wa 19 na 20 hapa inaonekana kuna haja ya kuangalia historia. Kwahiyo hebu tufanye marudio.

- Mastari wa 19: Nani alikuwa baba yake Isaka?
_____
- Mstari wa 20: Isaka alikuwa na umri gani alipooa? _____
- Isaka alimuoa nani? _____
  - Baba wa mke wake alikuwa nani? _____
  - Kaka yake alikuwa nani? _____
- Mstari wa 21: Isaka alimwomba Rebeka.
  - Sala ya Isaka ilihusu nini? _____
  - Kwanin hili lilikuwa jambo muhimu?
_____
- Kama Isaka alikuwa yule ambaye ahadi ya Mungu itimiea kupitia yeye, ilipaswa iweje?
_____
- Tunajifunza kuwa Mungu alijibu sala ya Isaka, kulitokea nini?
_____
- Mstari wa 22: Mstari huu unatwambia nin juu ya mimba ya Rebeka?
_____

FUNDISHO: Rebeka alikuwa na mimba ya mapacha ambayo wakati huu yalikuwa matatizo. Tunaambiwa kuwa watoto “walishindani wao kwa wao ndani yake.” Mwanamkwe mwenye uzoefu wa mimba anaweza kushuhudia mahangahiko aliyokuwa nayo ndani yake. Kwavyovyote mahangahiko ya Rebeka yalikuwa dhahiri kufuatana na ukweli kuwa alikuwa na

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

mimba ya mapacha, wake ulisababisha kutaka msaada wa Mungu. na zaidi ya hayo tunaambiwa kuwa walikuwa wakishindana kabla ya kuzaliwa Usumbufu huo uimfanya ahitaji msaada wa Bwana. “Kwanini hii itokee kwangu?”

ZOEZI LINAENDELEA:

- Mstari wa 23: Kwa maneno yako , Bwana alimwambia nini?

_____ Maisha ya Rebeka yangekuwa tofauti. Alikuwa mjaa mzito wa mapacha. Bwana alimwambia kuwa mapacha yatatengeneza watu wawili ndani yake ambao watatengana. Kati ya mataifa haya mawili litakuwa kubwa kabla ya lingine. Na jambo la mwisho aliloambiwa ni kwamba mkubwa atamtumikia mdogo jambo ambalo lilikuwa tofauti na itifaki ya kawaida. Mstari wa 24: Wakati ulipofika wa kujifungu, alijifungua mapacha ya kiume. Mtoto wa kwanza anaelezewaje katika mstari wa 25?

_____ Walimwita jina gani?

- Mstari wa 26: Elezea ndugu yake:

_____ Pacha wa pili walimwita nani? _____ Esau na Yakobo walizaliwa kwa Isaka baada ya miaka ishirini ya Isaka baada ya kuoana na Rebeka. Sasa ana miaka 60.

- Matari 27na 28 unaelezea habari ya wavulana hawa wawili walivyokua. Tunajifunza mambo gani ya ziada kuhusu Esau?

_____ Tunajifunza nin kuhusu Yakobo?

_____ Hawa wavulana walikuwa na tofauti bayana. Mmoja alikuwa muhangaikaji wa nje, aliyependwa na baba yake na mwingine alikuwa mvulana wa nyumbani, anaelezewa kama mvulana wa mama.

Somo la 2 – Sehemu 2

ZOEZI: Tunajifunza zaidi juu ya tabia ya wavulana. Soma tena 29-34.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

ZOEZI LINAENDELEA anKwa vyoyote Yakobo ndiye aliyesaidia shughuli za kupika na Esau ndiye aliyekuwa na shughuli nyingi za nje.

Mstari wa 29: Esau alikuwa na hali gani alipokuja nyumbani?

- Mstari 30: Esau alitoa madai gani?
-

- Mstari 31: Yakobo asingetimiza hitaji la Esau pasipo kupiga bei. Yakobo alitoa pendekezo gani? _____

FUNDISHO: Mstari 31 unaongelea *hakiki ya kuzaliwa*. Urithi ulikuwa wa mdzaliwa wa kwanza wa nyumba husika, awe ni motto wa mke au wa kijakazi. Hatimaye mmiliki wa haki ya kuzaliwa ambaye alikuwa ni kiongozi wa familia. Ukukoo wa aliyerithi uzaliwa wa kwanza uliendelea. Ndiye aliyepata mara mbili ya urithi wa baba yake.

Yakobo alichotaka kwa Esau hakikuwa jambo dogo, alitaka kile kilichokuwa cha Esau.

Kumbuka maneno ya Mungu kwa Rebeka kwamba mdogo atamtawala mkubwa. Yakobo alitenda kiujanja Alijua kuwa Esau alikuwa dhaifu. Alikuwa akifikiria chakuala tu. Uzaliwa wa kwanza ungemfaa nini kama angekufa?

ZOEZI LINAENDELEA: Endelea na mstari wa 33...

- Yakobo alisistiza kuwa Esau amwapie kabla ya kula. Kwahiyo Esau alifanya nini? _____ Kitendo cha Esau kuapa kilikuwa ni kitendo cha kumuuzia Yakobo haki yake ya urithi.
- Mstari 34: Kisha Yakobo alimpa Esau chakula chake. Esau aliuza uzaliwa wake wa kwanza kwa kitu gani? _____ Ni ujinga gani aliofanya Esau! Yakobo alimpa Esau mchuzi wa dengi.
- Mstari unaishia kwa kusema kuwa Esau alikuala na kunywa na kuondoka. “Kwahiyo, _____”

Somo la 2 – Sehemu 3

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

TUNACHOJIFUNZA KUHUSU MUNGU: Habari hii kuhusu haki ya kuzaliwa ni funpi sana ni mistari 15 tu, lakini tumejifunza mengi kuhusu Isaka na familia yake.

Tumefundishwa juu ya kile familia moja ilitamini, waliyempendelea, jinsi tabia zao za kawaida zilivyokuwa. Pia tumejifunza nafasi ya haki ya uzaliwa wa kwanza livyopewa nafasi na kila motto. Jambo la kuzingatia kwa familia hii ni mmoja wa familia alivyokuwa kinyume na mwenzakae, na jinsi walivyofanya hila ya upendeleo. Bado Mungu alikuwaminifu kwa ahaei yake kwa Abrahamu na familia yake kwamba ingekuwa mrithi wa ahadi.

Mawazo yetu yanaweza kuharibika kwa kufikiri kuwa Munguhawezi kututumia kwakuwa sisi ni wabaya sana. Tunafikiri kuwa ahadi ya Mungu inategemea tabia yetu. Tunafikiri kuwa Mungu anatutendea sawa na matendo yetu. Kwamba kama tuko wema basi Mungu atatubariki na kama siyo basin aye Hatatubariki. Katika habari hii tunaona ndugu mmoja akichukua fursa ya mwenzake. Esau alikuwa na njaa ya chakula. Yakobo akaona kua hii ilikuwa ni fursa kupata faida ya kupata haki ya uzaliwa wa kwanza ya ndugu yake. Wakati huo huo tunaona motto mkubwa akiruhusu tama ya tumbo lake kutawala tabia yake kiasi cha kudharirisha urithi wake kama motto wa kwanza. Yakobo aliteka fursa hii na kwa ulaghai akachukua alichotaka.

Matendo ya Mungu kwetu hayahusiani na tabia yetu, bali anatenda kwasababu ana agano pamoja na sisi. Ameweka ahadi pamoja nasi. Mungu aliahidi kuwa aganao la milele lingekuwa la Aabrahamu na uzao wake. “kama ni wema wa kutosha” au “kama watatunza maneno yao.” Hapana, Mungu anatenda kwasababu alitoa Neno lake. Alitoa ahadi yake kwa Abraham, kwa Isaka na wana wake. Kila kitu ni kwaajili ya upendo wake kwa watu wtote. Tunakuwa chini ya agano hili kwa njia ya unatizo. Tunamtegemea Mungu katika hali zote katika kutimiza ahadi zake.

Pamoja na hali zetu za kibibadamu Mungu anatumia watu katika mpango wke wa kurejesha mwanadamu katika hali ambayo alikusudia wawe. Alikusudia kutukomboza sote tika katika hali yetu ya dhambi, na kutufanya tuishi kwa uhuru na waliosamehewa dhambi. Ukombozi wetu sote uko mikononi mwa Mungu. Mungu pia ana motto wa kwanza. Jina lake alikuwa Yesu. Alichukua majukumu kama mzaliwa wa kwanza. 3:16-17 rinatukumbusha. Andika mistari hii: _____

_____Tumebarikiwa kwasababu

Yesu hakudharirisha uzaliwa wake wa kwanza. Aankauja kama mzaliwa wa kwanza, Mwana

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

wa Mingu wa pekee , akiwa tayari kutoa uzima wa milele kwa wote wanaomwamini. Yesu alikuwa jia ambayo Mungu laichagua kutumia kurejesha wote waliopotea, na kuwaleta katia uzima wa milele wa Mwana wake[“””””]

SALA: Ee, Mungu kama Yakobo, nimefanya kwa ulaghai watu wengine ili kupata kile ninachokitaka. Kukosa uaminifu kwangu kwa wanafamilia, marafiki, na wafanyakazi wenzangu kumeharibu mahusiano. Mara nyingi najisikia mpweke na mtu asiyefaa kwa hatia yangu. Yesu nipe ujasiri kukubali dhambi zangu na kuzitubu. Ninaamini kuwa nni wewe unayeweza kunipa nguvu ili niwe mwaminifu na mkweli na kunifanya mtu anayetenda kuaminika na kutegemewa. Naomba kipekee unisaidie katika maeneo yafuatayo katika maisha yangu. _____

_____ Ninashukuru kwamba wewe Yesu ukiwa ni mzaliwa wa kwanza, haukudaharau haki yako ya kuzaliwa badala yake ulichagua kufa ili niweze kuwa mrithi wa yale Baba wa mbinguni ameandaa kwa wanao wake.

Somo 2—Sehemu 4

UTANGULIZI: Tunaanza kuona dalili ya mambo yasivyoeenda vizuri katika nyumba ya Isaka. Mungu amemfunulia Rebeka kuwa mapacha yatakuwa mataifa mawili. Mtoto mmoja alitwa Yakobo ikiwa inamaanisha *mlaghai* na ndivyo alivyofanya! Katika sura hizi chache zinazifuata tutaona jinsi Yakobo, mdanganyifu, na tutaona akidanya na akidanganywa. Tumemaliza kujifunza katika somo la 2—Sehemu 4 jinsi Yakobo alivyotumia ujanja kumdangaya Esau, na akachukua haki yake ya kuzaliwa. Na katika hili tumejifunza kuwa Esau hakuthamini kilichokuwa chake kama mtoto mkubwa. Kiukwali ni kwamba aliidharau. Aliacha Mungu wa wazazi wake, akachagua kuoa mwanamke wa Mhiti, Mwanzo 26:34-35), na aliamua kuishi maisha yake mwenyewe akifanya mambo yake mwenyewe. Haya matendo yanaonyesha kuwa hakumjali baba yake. Hii inatuletea maana tukikumbuka kuwa Isaka alichukua baraka ambazo alipewa na baba yake . Hizi zilikuwa ahadi kwaajili ya Abrahamu, zikapokelewa na Isaka na sasa ni Yakobo.

FUNDISHO: Vyote uzaliwa haki ya uzaliwa na Baraka zilikuwa zawadi zilizotolewa na baba kwa mtoto wa kwanza. Haki ya kuzaliwa ilimpa mtoto urithi toka kwa baba. *Baraka*, zilikuwa ni maneno yaliyotamkwa na baba kwa mtoto ambayo yangemuongoza maisha yake

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

yote. Katika Mwanzo 25:27-34 tulijifunza jinsi Yakobo alivyopata haki ya kuzaliwa toka kwa Esau. Katika Mwanzo 27 tutajifunza alivyochukua baraka zake pia.

ZKAZI YA KUFANYA: Soma Mwanzo 27:1-29.

MAZOEZI: Hebu tuangalie mistari hii na tuone habari inavyoanza.

- Hali ya afya ya Isaka ilikuwa ikoje?
_____
- Isaka aligundua kuwa siku zake za kuishi duniani zilikuwa chache. Ni mzee, dhaifu, na haoni. Kwahiyo alijua kuwa ni wakati wa kumkabidhi baraka Esau na akaanza mchakato kwa kumuita na kumpa maelekezo. Maelekezo ni nini katika mistari 3 na 4?
  1. _____
  2. _____
  3. _____
- Isaka ameweka hatua za kufuata “ili nikupe Baraka kabla sijafa.”

FUNDISHO: Pamoja na Isaka aliyofahamu juu ya Esau, alikuwa amekusudia kumpa baraka yake. Esau alikuwa mtoto wake mpendwa Kama baba na mtoto walishirikiana upendo kwa kuwanda na kula nyama tamu ya mawindo (Mwanzo 25:27-28). Lakini Esau aliamua kumwacha Mungu wa baba yake na kuamua kuishi maisha yake mwenyewe ikiwamo kuoa kwenye familia ya Ishmaeli na kujiunga na wale ambao hawakuwa sehemu ya ahadi ya agano la Mungu.

~~Somo 2 = Sehemu 5~~

ZOEZI: Mtoto mpendwa wa Rebeka alikuwa Yakobo. Alikuwa akimsikia Isaka wakatia akiongea na Esau. Sasa karibu atapata Baraka ya Esau. Siyo kwaajili yake bali kwaajili ya Yakobo.

- Esau alipoondoka Rebeka anafanya nini (Mwanzo 27:6, 7)?
_____
- Yakobo anapewa maelekezo gani mistari wa 8?
_____
- Mistari 9: _____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Mstari 10: _____

Hata; Rebeka aliweka mikakati “kwamba akupe baraka yake kabla hajafa” (Mwanzo 27:10).

- Yakobo anaona matatizo katika mambo yake. Matatizo yake ni yapi (mistari 11, 12)?

_____

Kwa vyovyote wasiwasi wake ni kwamba angekamatwa katika udanganyifu wake na kulaaniwa na baba yake badala ya kupata baraka. Rebeka amepania Yakobo apate Baraka, kama ni laana ingetokea na imwangukiea yeye. Katika mstari 13 Rebeka anampa msomaji siri. Anasema nini?

- Yakobo anatii na wanaendelea na mchakato wa mumdanganya baba na ndugu.

Tafakari muda waliotumia katika kuandaa mpango wao ili ufanikiwe.

- Mastari 14: _____

- Mastari 15:

- Mastari 16:

- Kisha Yakobo anakwenda kwa baba yake. Katika mstari 18 Isaka anauliza nini kwanza? _____

- Mastari 19: Yakobo alitikia nini?

- Mstari 20: Isaka anashangaa kuwa Esau amerudi haraka. anauliza:

- Yakobo anajibu: _____

- Mstari 21: Isaac wants to make sure that it's Esau so he asks him to come near so that he can touch hiIsaka anataka kuhakikisha kuwa ni Esau kwahiyo anataka asogee ili aweze kumgusa. Kwanini Isaka alikuwa na mashaka, alikuwa ameisha danganywa kabla? au aliishadanganya? What are your Mawazo yako ni nini?

_____

_____ Isaka aliishi kwenye nyumba ya udanganyifu. Mke wake alimdanganya ili ampatie Yakobo alichotaka japo

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

hakikuwa chake. Mtoto wake Yakobo alimdanganya kaka yake ili apate alichokitaka, yaani uzaliwa wa kwanza. Sasa mama na mtoto wanataka Baraka na walijua kuwa zitapatikana kwa kudanganya.

- Japo sauti ilikuwa ya Yakobo lakini mikono ilikuwa na nywele uongo ulifanikiwa.

Katika mstari wa 24 Isaka aliuliza tena:

_____

- Na Yakobo alijibu: _____
- Isaka alimwambia alete chakula alichomwandalia. Alikula chakula na akanywa divai. Na akamwita Yakobo asogee kwaajili ya busu. Mstari wa 27 Mwisho Isaka aliongea nini na Esau? _____
- Mwaisho baraka inatolewa. Baraka ilikuea ni ipi (mistari 28-29)?

1. “Mungu _____

2. “Mataifa _____

3. “Wana _____

4. “Wale _____

MATUMIZI BINAFSI: Ni Baraka gani Isaka alimpa mwana wake Yakobo! Uliishapokea Baraka toka kwa mtu yeyete? Mzazi? Rafiki? Mchungaji, au viongozi wengine wa kiroho? Kwenye mila nyingi baraka si kitu cha kawaida. Baraka humwimarisha yule anayeipokea.

Uko tayari kusikiliza Baraka za Mungu kwaajili ya maisha yako?

- Ungetaka kusikia nini akisema kwako? _____

- Ni Baraka gani ungetaka kumpa motto, mwenza, rafiki au mfanyakazi

mwenzako? _____

Baraka ya mtoto wakati anatoka nyumbabi inawezekana ikawa, “Kumbuka ninakupenda!”

- Kumbuka Mwanzo 12 Mungu alimbariki Abrahamu ili awe baraka kwa wengine.

Kumbuka ni vipi maisha yako yanaweza kuwa baraka kwa maisha ya mtu

mwingine. H? _____ Unapaswa kusema au

kufanya nini ili kubariki maisha ya huyo mtu.

_____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

SALA: Ee Bwana, Umebariki maisha yangu kwa ukweli. Sina sababu ya kuogopa kuwa ungenidanganya. Unanitakia mema. Niwezeshe kusikia la ukisema neno la baraka kwaajili yangu: Mungu wa matumaini akujaze furaha na amani unapomwamini, ili ukawe na matumaini kwa nguvu za Roho (Warumi 15:13). Niwezeshe kuwa msikivu kwa fursa ambazo ninaweza kutumia kubariki wengine. Ninaomba yote ninayofanya yakupe sifa na heshima _____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Somo 3 – Sehemu 31

ZOEZI: Soma Mwanzo 27.

FUNDISHO Kwasababu uongo ni mwingi zaidi, ni vizuri kuangalia sehemu nyingine katika Biblia zinazoongelea uongo. Uongo ni nini? Ni yapi matokeo ya kusema uongo? Ni lipi tatizo la msingi? I li kujibu maswali haya itatubidi kuacha sura ya 27 na kuangalia rejea nyingine. Hii itatupatia mazoezi ya kuangalia mistari mingine katika sehemu tofauti ya Biblia, na kulipatia Neno la Mungu nafasi ya kutufundisha.

- Mathayo 13:22-23 – Ni kitu gani kinachotudanganya mara nyingi?
_____
- Yeremia 17:9 – Uongo unatoka wapi? _____
- Marko 7:20-21 – Moyo hutunaza nini ndani yake?
_____
- Walawi 19:11 – Amri ya Mungu ni nini? _____

Mathayo anaongelea uongo utokanao na utajiri. Sote tuna uzoefu wa utajiri wakati fulani. Inatokea kwasababu “Ni kitu tunachoambi kuwa tunapaswa kuwa nacho!” Tunapopata kiasi Fulani cha utajiri tunagundua kuwa tumedanganywa baada ya kugundua kuwaa hatujapata raha au kuridhika tulivyotegemea. Na mwisho tunagundua kuwa tumeamini uongo.

Yeremia anatuambia kuwa tuna matatizo ya moyo ambayo hayawezi kurekebika. Dhambi imeingia moyoni na asili ya dhambi ni uongo. Kumbuka tukio la Bustanini Edeni wakati nyoka alipoongea na mwanamke. Kila alichooongea kilikuwa na uongo ndani yake. Ni sehemu ya jinsi tulivyo kama wanadamu wenye dhambi.

Amri ya Mungu katika Mambo ya Walawi ni kwamba tusiambiane uongo. Ni kwa faida yetu kuwa ametoa amri hii. Kumbuka Yakombo ilibidi aseme uongo. Alimtanganya baba yake, si mara moja mara nyingi. All of deceit is a lie. The Bible teaches that the evil one is a liar

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

and the father of liesBibilia inatuambia kuwa mwovu ni mwongo ana baba wa uongo .
Hakuna ukweli katika yeye (Yohana 8:44).

Kinyume cha uongo ni ukweli. Sasa angalia vifungu hivi na ujifunze ukweli:

- Mithali 14:5 – Ni sifa gani ya shahidi wa kweli? _____
- Waefeso 4:21-24 – Ukweli hutoka wapi? _____
- 1 Wakorintho 3:18 –Tunapaswa kuacha kufanya nini?
_____
- 1 Yohana 1:8-9 – Andika kifungu hiki:
_____
- 1 Petro 2:21-22 – Ni mfano gani wa Kristo tunaopaswa kufuata?
_____
- Yohana 14:6 – Yesu anasema nini kuhusu Yeye?
_____

Ukweli si uongo. Ukweli unaweza kuaminiwa. Ni mara ngapi Isaka alitaka kuhakikisha kuwa mtu aliyetaka kumbarikai alikuwa Esau? Uongo ulikuwa nyumbani kwake kabla Hakuamini kile ambacho alikuwa hawezi kuona. Ukweli na uongo haviwezi kuishi pamoja. Mmoja ni shahidi wa uongo au shahidi wa ukweli.

Ukweli unatoka kwa Yesu, ni asili ya jinsi alivyo. Anasema kuwa Yeye ni Njia, Kweli, na Uzima. Tunaweza kumwamini kwa ukweli shetani anapotaka kutudanganya. Zaidi ya yote tunapaswa kuacha kujidanganya. Tunajidanganya tunapofikiri kuwa sisi ni kitu kumbe kiukweli sisi sio kitu. Tunaweza kufikiri kuwa sisi tuana akili au tukoa bora kuliko wengine. Usidanganyike. Mungu hadhiakiwi. Mtume Paulo anatuambia katiak Wagalatia 6:7-8 kuwa kila tupandacho tutakivuna. Ni kanuni ya kulima. Tukipanda mbegu za ngano tutavuna ngano. Kwahiyo tukipanda uongo katika msisha yetu, tutajidanganya tukifikiri kuwa tutavuna ukweli.

Mtakatifu Yohana anatka ktupa habari mbaya na habari njema. Habari mbaya ni kwamba tukisema kuwa hatuna dhambi tunajidanganya wenyewe. Hatujiambii ukweli. Kuwa ukweli hauko ndani yetu. Pamoja na hayo, Habari Njema ni kwamba tukifubu dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki na Atatusamehe dhambi zetu. Kama alivyokuwa mwaminifu kwa

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Abrahamu, Isaka na Yakobo Ni mwaminifu kwetu na kutusamehe dhambi zetu zote kwaajili ya Yesu. Mungu anatka tuwe wasemaji wa ukweli kwetu na kwake.

Wote tuna hatia yadhambi ya uongo. Inawezekana mambo yetu ni tofauti na ya Yakobo na Rebeka, lakini haijalishi uongo ni uongo. Yesu amekuja kutuweka huru na yote ambayo yanaweza kutudangaya. Shetani hutudanganya, mioyo yetu hutudanganya. Dunia hutuzunguka na mambo mengi ya tamaa ya macho, tamaa ya mwili na kiburi cha uzima. Marafiki na wanafamilia wanaweza kutudanganya. Lakini mpe nafasi Yesu kuondoa uongo wote na mitego ya mwovu. Ukweli na neema yake vituweke huru kumfuata na kuishi kama wana na warithi wa Ufalme wake

Somo 3 – Sehemu 2

ZOEZI: Yakobo amebarikiwa na kuacha baba yake. Esau sasa amekuja nyumbani

- Mstari 31: Esau anafanya nini?
_____
- Isaka anauliza nini? _____
- Esau anajibu nini? _____
- Uongo wa Yakobo umefunuliwa. Kumbuka fujo na hasira ya kila binadamu:
  - Mstari 33: Itikio la Isaka
_____
  - Mstari 34: Itikio la Esau
_____
- Watu wote wawili wamedanganywa. Wasingeamini Yakobo alichokifanya. Esau anasema nini kuhusu Yakobo katika mstari wa 36?
_____
- Mstari 36: Esau anamsihi baba yake, “Nibariki na mimi baba yangu—!”
“Hukutunza baraka kwaajili yangu?” Mstari 37: Isaka anasema kua ametoa kila kitu kwa Yakobo na anamuuliza, “Ni kitu gani ninaweza kukufanyia mwanangu?”
Amesiktikaje huyu baba! Esau anamuuliza nin katika mstari wa 38?
_____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Kwahiyo Isaka akambariki Esau. Anasema nini katika mistari ya 39 -40?

Hii inasekika kama baraka kwako? Linganisha maneno ya Isaka kwa Esau na baraka kwa Yakobo. _____

MAWAZO YA KUTAFAKARI: Tunakaribia mwisho wa habari hii. Kuna habari zaidi zinazofuata, pamoja na hayo baraka imetolewa. Uongo umepata njia yake katika familia hii. Mungu alipomwambia Rebeka kuwa mdogo atamtawala mkubwa alikuwa na mawazo haya? Kama Rebeka na Yakobo wasingefanya walivyo fanya habari hii ingekuwaje? Mmoja hawezi kusaidia bali kusikia kujuta mbele ya baba yake. Mmoja anaweza kushangaa kwanini Esau alitaka baraka wakati alijua kuwa alidhalilisha haki yake ya kuzaliwa kukataa njia ya Isaka baba yake. Baraka ilikuwa na maana gani kwake? Sasa maisha yalikuwa yakoje kuishi bila baraka?

Baraka ya Baba yetu wa mbiguni ikoje kwetu ambaye alitumba kwa mfano wake ambaye anatutafuta kuturejesha na kuturudisha katika pendo la uhusiano pamoja naye?

_____ Esau alikuwa na mapenzi ya kupokea baraka za baba yake. Je sisi tuna mapenzi ya kupokea Baraka kama Esau alivyokuwa karibu kupokea Baraka za baba yake?

_____ Tunaonyeshaje mapenzi ya kupokea baraka toka kwa Mungu? _____

Andika mawazo yako kwenye daftari yako. but the answer to Kumbuka si kila swali lina majibu lakini swali letu inabidi likubukwe katika mawazo ya kimungu.

Somo 3 - Shema 3

KUKARIRI: Kifungu chenye ujumbe muhimu zaidi kwa somo hili ni 1 Yohana 1:8-9. Rejea ya mistari ilionyeshwa mapema kwenye somo Unashaushiwa kuandika kifunugngu kwenye kadi yako, Ili wakati ujao uweze kufurahia ukweli wa maneno haya. Maneno haya yakubariki unapoendelea kutubu na kufahamu ukweli kuwa ni mwenye haki na atakusamehe dhambu zako zote na kukufanya mwenye haki katika Mwana wake Yesu..

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

MATUMIZI BIBAFSI: Uharibifu wa uongo umetuzunguka kila mahali. Familia zinapata shida kuhusu mahusiano. Kuna matatizo katika biashara. Wanasiasa wanaharibikiwa. Ni matokeo gani unayopambana nayo kutokana na kudanganya au kudanganywa?

Ulikuwa ni uongo gani?

Ni uhusiano gani uliovujwa na uongo huu?

Ni haria gani inapaswa kukubaliwa? Ni msamaha gani uliotamkwa?

Mungu anatutia moyo kuja kwake tukikubali hatia zetu, na kukubali makosa yetu kwake. Anahitaji ukweli unaokiri maovo na unaopokea upendo na msamaha wake, viwe sehemu ya maisha yetu.

SALA: Ee Bwana Mungu, I Ninakiri kuwa uongo uko ndani mwangu. Ndani mwangu hakuna uponyaji, ninadanganywa na uongo ambao unatoka ndani mwangu kwasababu mimi ni mtu mwenye dhambi. Lakini Wewe ni Ukweli. Neno lako ni Ukweli. Unaniambia kuwa nikikiri dhambi zangu kwako. Wewe ni mwaminifu na mwenye haki, utanisamehe dhambi zangu zote. Ninakuja kwako nikiamini kuwa mwana wako Yesu ni tabibu wa moyo wangu. Ninamuomba aingie ndani yangu.

Somo 3 – Sehemu 4

UTANGULIZI: Yakobo aliwadanganya baba yake na kaka yake alichukua Baraka zilizokusudiwa kwa kaka yake. Yakobo alipata shida alipogundua kuwa baraka zimechukuliwa na Yakobo, na akamwomba ambariki. Lakini hakukuwa na baraka nyingine ya kutolewa and begged his father for a blessing. Isaka alimpa Yakobo utawala juu ya ndugu yake na kufanya uzao wa Esau kuwa watumishi wake. Pia Baraka zake “zilimwezesha kuwa na mafanikio” Katika somo la 3 – Sehemu ya 4 habari inaendelea. Esau anaomboleza kuwa hakupata baraka ya uzaliwa wa kwanza toka kwa baba yake.

ZOEZI: Soma Mwanzo 27:41 hadi Mwanzo 28:9.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

FUNDISHO: Katika sehemu ya 3 tulijifunza kutoka kwa nabii Yereimia kuwa “moyo ni mdanganyifu katika mambo yote na hauna tiba .” (Yereimia 17:9) Uongo ulileta nguvu ya uharibifu katika shamba la edeni, wakati nyoka alipomdanganya mwanamke na kula tunda (Mwanzo 3:13). Uongo huonyesha hali ya dhambi iliyo moyoni. Uongo hutukumbusha kuwa mfano wa Mungu uliharibiwa, hatuna uwezo wa kumdhihirisha kwa uumbaji kama alivyokusudia.

ZOEZI: Esau hakutaka mambo yaishe. Rudia simulizi katika Mwanzo 27:41.

- Esau anawaza kufuatana na mstari wa 41?

_____

- Nini asiri ya uchungu wa Esau? Kwanini uchungu?

_____

- Anapanga kufanya nini?

_____

Hii inaweza kuleta ndungu wengine wawili kwenye mawazo? Kaka mmoja aliyeitwa Kaini, aliamua moyoni mwake kumuua ndugu yake Abeli (Mwanzo 4:8)?

- Uchungu husababisha dhambi. Uchungu huchochewa na mawazo ya dhambi na tamaa mbaya huelekeza kwenye mauaji. Mtume Paulo anatwambia nini katika Waefeso 4:26? _____

_____ Kwanini siyo? Usingizi humpa nafasi mwovu pa kushika to (Waefeso 4:27) na huchochea mawazo yetu maovu katika ufahamu wetu mdogo.

- Rebeka anapata habari juu ya mipango ya Esau, mara moja anampa taarifa Yakobo. Anamwambia nini Yakobo katika mstari wa 42?

_____ Esau amepanga, anasubiri baba yake afariki kwanza.

- Mstari wa 43: Kwa mara ya tatu katiaka sura ya 27 Rebeka anamwambia Yakobo kufanya nini? _____

_____ Tafuta rejea nyingine mbili na uandike zinakotoka: _____ na _____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Maelezo ya Rebeka ni “fanya vile nisemavyo” Hii inaleta mawazo gani kufuatana na muhusika?
_____
Kwa uhusiano wake na Yakobo?
_____
- Rebeka anapanga nini kufuatana na mistari 43-45?
_____Mstari 46: Rebeka anamwambia nini kuhusu sababu ya Yakobo kuondoka haraka? Mwanzo 26:34-35 Itakupa baadhai ya tafakari.
_____
- Katika Mwanzo 28:1-2 Isaka anakubali haraka mipango ya Rebeka ya kwenda kwenye nyumba ya baba yake ili akajipatie mka huko. Kumbuka baba yake Abrahamu alituma mtumishi wake kwa ndugu zake ili kutafuta mke kwaajili ya Isaka. Isaka alitoa maelekezo gani kwa Yakobo?
_____
- Isaka alimpa Baraka gani Yakobo kabla ya kuondoka (Mwanzo 28:3-4)?
_____Ni maneno gani yanayofanana na ya ahadi ya Mungu aliyompa babu yake na Yakobo Abrahamu na kwa baba yake Isaka ? _____
- Katika Mwanzo 28:5 Yakobo yuko njiani kwenda kwa mjomba wake _____, ambaye alikuwa kaka yake na _____Baba yao alikuwa _____
Kwa mara nyingina tunaona kuwa kutunza uhusiano wa damu ni muhimu kwaajili ya ukoo wa damu wa Yesu. Agano lilikuwa kwaajili ya Abrahamu na ukoo wake.
- ~~Somo 3~~–~~Sehemu 5~~

KUCHIMBA KWA KINA:

- Yakobo akiwa nyumbani kwa mjomba wake Labani, tunajifunza nini kuhusu esau (mistari 6-9)? _____
Matendo ya Esau yanatwambia nini? Inatokea nini kwake?
_____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Kumbuka Ishmaeli ni nani? Ishmaeli ni mjumba wake na Esau, nusu ya baba yake Isaka. Ingempendeza baba yake kwenda kwenye familia ya Ishamaeli kuchukua mke mwingine? Hata hivyo Yakobo alikwenda kwa ndugu . What wa mama yake. Ingekuwa kosa gani kwa Esau kwenda nyumbani kwa Ishmaeli? Kumbuka malaika wa Bwana alichomwambia Hajiri kuhusu Ishumaeli katka 15:11-12. pia ona Mwanzo 25:18

MASWALI YA KUTAFAKARI: Habari inahusu kuchukua mzunguko tofauti. Kabla ya kuendelea na Yakobo nyumbani mwa Harani, tunapaswa kutafakari juu ya hisia zetu na mabo yanavyoendelea. Nyumba imegawanyika. Ndugu wanatafutana. Wazazi wanajiunga na watoto wao. Baba anashika ahadi ya Mungu aliyopokea toka kwa Abrahamu. Wakati tumboni Mungu amemwambia Rebeka kuwa watoto hao watagawanyika na mkubwa atamtumikia mdogoo. Na kiusahii hiyo ndiyo hali inayotokea.

Yakobo ameshikili vyote viwili, haki ya kuzaliwaa na baraka za mzaliwa wa kwanza. Kwa haki vilikuwa vya Esau lakini amevidharau. Hata siku hizi tunasikia habari zinazofanana na hii. Kwasababu mabali mbali ndugu hawaparani, mahusiano yamevunjika na upendo umepotea.

Maisha yajayo ya familia hizi yako hatarini? Ahadi ya agano lililoahaidiwa liko hatarini? Isaka ndiye mrithi pekee wa ahadi. Ana wana wawili, na mmoja wao yuko kinyume na msimamo wa baba yake. Mmoja anakimbia kwa hofu ya maisha yake kuwa ndugu yake angemua. Mungu yuko wapi katika mambo haya yote? Ameiacha familia yake? Amebadili mawazo yake kuhusu agano lake ambalo alifanya na Abrahamu na uzao wake? Inaonekana kuwa uongo wa nyumba hii umeharibu mpango wote wa Mungu.

Maswali ya kutafakari si lazima kuwa na majibu yake bali hutoa nafasi ya kufikiri juu ya uwezi kano wowote. Yanatupa nafasi ya kufikiri hali ambayo ingitokea, yaani kuvaa viatu vya mtu mwingine. Maswali ya kutafakari huturuhusu kuuliza maswali magumu. Mungu yuko wapi katika mambo haya yote? Anafikiria nini? Anakwenda kufanya lolote? Anaonaje kwake familia hii inapohangahika? Hata ndugu kutaka kuua mwenzake? Je Mungu ameruhusu huu uongo uliokuwa ukiendelea? Je Mungu anaweza kutimiza makusudi yake katika mahusiano haya yaliyoharibika?

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Tafakari yako ni nini unapofikia hatua hii katika habari? Ni maswali gani magumu ungetaka kuuliza? _____

SALA: Bwana ninaanza kujisikia vibaya kwa kiasi fulani. Kadiri ninavyoendelea kujifunza juu ya Isaka na familia yake, ndivyo ninavyozidi kuona kuwa habari hii haina tofauti na maisha yangu. Mambo magumu yameharibu familia yangu. Jinsi tulivyoteneana imeacha majeraha na majeraha haya yanaonekana kutopona. Ninakuomba uponye mahusiano yaliyovunjika. Leta upendo wako kwenye majeraha na maumivu. Tunaomba mkono wako wa amani kurejesha maisha ya furaha. Ninakuletea hoja maalumu mwani mwangu

---

Somo 4 – Seje, I e!

FUNDISHO: Neno *patriachi* (*mababa*) linaweza kuwa neon la kawaida kwako. Abraham, Isaka, na Yakobo. Neno *Patriachi* linatokana na neon la kilatini *patri*, au baba. Hawa wanatambulika kama mababa wa Wayahudi, taifa la Wayahudi. Katika Mwanzo 28:10-22 tunajifunza kuwa Mungu amechagu Yakobo kubeba ahadi iliyokusudiwa ya agano.

ZOEZI: Hebu tuendelee na habari tunaposafiri na Yakobo. Yakobo ametoka Beersheba wanakoishi wazazi wake anasafiri Harani, inayoitwa Paddan Aram, nyumbani kwa mjomba wake Labani (Mwanzo 28:10).

- Mstari 11: Yuko wapi? Anafanya nini?

_____

- Elezea ndoto yake katika mstari 12:

_____

- Kufuatana na mstari wa 13 Nani alikuea juu ya ngazi?

_____

- Alisema kuwa Yeye ni nani?

_____

- Alisema kuwa Angetoa nini?

_____

Katika mstari 14 aliahidi nini kwa uzao wa aYakobo?

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

-
- Nani angebarikiwa kupitia Yakobo na uzao wake?

-
- Katika mstari wa 15 Aliahidi nini?

- Mimi ndimi _____
- Nita _____
- Nita _____
- Sita _____

- Kwa mara nyingine nchi na uzao vinaahidiwa. Ahadi hiyohiyo iliyoahidiwa kwa Abrahamu, na Isaka inaahidiwa kwa Yakobo. Anaamusha ufahamu juu ya ahadi za Mungu. Itikio lake ni nini katika mstari wa 17?

Anasema nini? _____

- Inaonekana ndoto hii ilitokea usikua wa manane katika mstari wa 18 ukisema “asubuhi mapema...” Yakobo alifanya nini asubuhi? _____

- Mahali pale alipaitaje? _____ Angalia maandishi ya chini ya ukurasa wa Biblia yako. Unawez kuona maana ya neon *Betheli*. Linamaanisha _____ . Neno Betheli: *Beth* lina maana ya nyumba na *el* ina maana ya Mungu.
- Katika mistari ya 20-22 Yakobo alifanya kiapo. Kiapo kilikuwa na maneno *akiwa* na *ndipo*.

- Sehemu ya *akiwa* ni nini?

-
- Sehemu ya *ndipo* ni nini?

Yakobo anasema kuwa Mungu AKIWA 1) atakuwa pamoja naye na kumuangalia, 2) kaumpa chakula na nguo, 3) kumrudisha nyumbani kwa baba yake NDIPO 1) Bwana atakuwa Mungu wake, 2) jiwe au nguzo, itakuwa nyumba na 3) kila Mungu atakachompa atamrudishia moja ya kumi.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Mwanzo 28:22 Ni kielelezo cha kwanza kuhusu fungu la kumi. Yakobo aliazimia kutoa moja ya kumi ya vyote ambavyo angepata. Moja ya kumi likuwa sadaka yake ya shukrani. Sehemu nyingine ya Biblia inaongelea moja ya kumi ya mali. Zoezi la kutoa fungu la kumi limeendelea haki sasa. Mfano wa Yakobo unafuatwa kanisani. Kutoa fungu la kumi ni mwongozo. Fungu la kumi linatukumbusha kuwa vyote tulivyonavyo vinatoka kwa Mungu. Ndiye mtoaji wa vyote tulivyonavyo kwaajili ya maisha yetu.

Somo 4 – Sehemu 2

KUTAFAKARI: Kwa mara nyingine tupumzike na kutafakari katika yote yanayotokea. Yakobo anakimbilia kwa mjomba wake Labani kuokoa maisha yake Akiwa njiani anaota ndoto ambayo si ndoto ya kawaida. Ni ndoto ambayo Mungu anakuja na ahadi Fulani ambayo alimuahidi Abrahamu, na Isaka sasa anapewe Nchi yote itakuwa yake na uzao wake na uzao wake utaenea kama vumbi la nchi. Zaidi ya hayo watu wote watapata Baraka kupitia yeye na uzao wake. Yakobo anagundua uwepo wa Mungu katika eneo hili akaweka jiwe ikiwa ni alama ya madhabahu ya Mungu, na juu ya jiwe akamwaga mafuta ikiwa ni alama ya kuiweka wakifu kwa matumizi matakatifu. Akamuapia. Akaweka kiapo kwa iwapo na ndipo kwa kuongeza ahadi ya kutoa suhemu ya kumi ya kila ambacho angpewa na Mungu. Yakobo wa uskiku na wa asubuhi ni tofauti, maana alikuwa tayari kumjaribu Mungu. Unaniangalia kwasababu ninaogopa, ninakwenda kuuawa. Sina kitu kwahiyo nipatie chakula na mavazi, ninakimbia kutoka nyumbani kwetu, nimeacha familia kila kitu nilichozoea na kupenda. Wewe nirudishe nyumbani nikiwa salama. Niliisha kuwa jasiri kuomba Mungu mahitaji ya moyo wangu? Ilikuwa ni wakati gani?

Kama nilikuwa jasiri kuomba kabla ni jambo gani lilikuwa zito moyoni mwangu ambalo ninataka kuomba ambalo lingenihakikishia kuwa ananipenda na kunijali, na kuwa anataka awe Mungu wangu name niwe motto wake?

Yakobo anafanya ahadi kuwa Bwana angekuwa Mungu wake, na kwahiyo angetmbua kuwa ilie ilikuwa nyumba ya Mungu na angetoa kwa Bwana moja ya kumi kwa kila kitu ambachopata kutoka kwake. Huyu ni Bwana Mungu wako yuleyule? Je umepokea kama

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

mtoaji wa mahitaji yako? Yakobo alijiona kama anayetoa ushuhuda kwa uhusiano wake na Mungu wake kwa kutoa fungu la kumi. Ungejionaje kwa kutoa ushuhuda juu ya uhusiano wako na Yeye_____

SALA: Ee Bana Mungu, Ulijitokeza kwa Yakobo wakati wa chini wa maisha yake. Alikuwa akikimbia, asiye na matumaini, muhitaji na akiwa mbali na kila kitu alichokizoea. Katika hali hii alikuja kwake na kumhakikishia uwepo wako, na kumtamkia kuwa agano uliloweka na babu yake na baba yake pia lilitolewa kwake. Hujabadilika, Neno lako halijabadilika. Ninakuomba uje katika upweke wangu, unajua mahitaji ya moyo wangu, ninakuomba uwe Mungu wangu na kunifanya niwe motto wako milele. Nipe ujasiri wa kutoa ushuhuda juu ya uhusiano wangu na Wewe kwaajili ya Mwana wako Yesu. Naomba nikushukuru na kukusifu kwa ujasiri, na kurudisha kwako sawa na ulivyonipa.

Somo 4 – Sehemu 3

UTANGULIZI: Yakobo anaacha Betheli, mahali pa ndoto yake na anaendelea na safari yake kwenda Harani. Anafika kweye nchi ya watu wa Mashariki, kisima kilikuea shambani, wanyama watatu alikuwa wamelala kando yake. Hiki kisima lilitoa maji kwaajili ya kondoo. Jiwe kubwa lilikuwani mlango pa kisima. Kondoo walipokuwa wote wamekusanyika, wachungaji waliondoa jiwe, na maji kutoka kisimani yalinywesha mifugo. Baada ya kumaliza wachungaji walirudisha jiwe kwenye mlango wa kisima tena

ZOEZI: Soma Mwanzo 29:1-30. Katika mistari hii tunaelezewa juu ya Laban. Kumbuka Labani ni kaka yake na Rebeka, mjomba wake ba Yakobo

ZOEZO: Yakobo anashiriki karika mazungumzo na wachungaji,

- Yakobo anaona nini katika mistari wa 4?

_____

- Anauliza nini baadae katika mistari wa 5?

_____

- Katika mistari wa 6 anagundua kuwa Labani hajambo na Raheli anatambulishwa. Katika mistari wa 7 Yakobo anagundua kuwa wanyama waliolala karibu na kisima

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

wanahitaji kupewa maji na kurudishwa machungani. Tatizo ni nini katika mstari wa 8? _____

- Raheri nakuja kisimani na kondoo wa baba yake. Raheri alikuwa a _____

- Mstari wa 10: Yakobo alifanya nini alipomuona Raheli? _____

- Katika mistari ya 11 na 12 Yakobo anajitambulisha kwa Raheli, na Raheli anakimnia kwenda nyumbani kumwambia baba yake. Labani anafanya nini alipopata habari za Yakobo? _____

_____ Na baada ya Yakokobo kumwambia Labani yale yote yaliyotokea, Labani anajibu nini katika mstari wa 14? _____

FUNDISHO: Baada ya mambo yote yaliyotokea katika maisha ya Yakobo, amepata mahali pa usalama. Familia ya mama yake ambayo hajawahi kukutana nayo wanampokea kama mmoja wa familia ya mjomba wake Labani, na maneno “wewe ni mwili na damu yangu” Lakini Yakobo anakwenda kutafuta maana ya kuwa mwili na damu yake. Tabia ya familia inakwenda kwa kina.

KAZI YA YA KUFANYA Soma mistari ya 14-30. Pigilia mstari maneno unayoona kuwa ni tabia ya familia ya Labani na Rebeka. Ni neon gani? _____

Somo 4 – Sehemu 4

ZOEZI: Katika mstari wa Labani na Yakobo wanafunua juu ya ujira.

- Yakobo amekaa kwa Labani mwezi mmoja tu, lakini kwasababu ni ndugu Labani hakuona kuwa Yakobo afanye kazi bila malipo yoyote. Labani anauliza nini katika mstari wa 15? _____

- Katika mstari wa 16 na 17 tuajifunza juu ya mabinti wawili wa Labani. Binti mkubwa ni _____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Na mdogo ni _____. Lea anaelezewaje? _____
_____ Raheli anaelezewaje?
_____

- Mstari wa 18 unatwambia kuwa Yakobo alimpenda Raheli. Yakobo alipendekeza nini kuhusu ujira? _____
- Labani alionelea kuwa ni bora binti yake ampate Yakobo kuliko mtu mwingine. Kufuatana na mstari wa 20 Yakobo alichukuliaje utumishi wake kwa Labani wakati akifahamu kwa Raheli anakwenda kuwa mkea wake?
_____
- Baada ya miaka saba kukamilika Yakobo alikwenda kwa Labani na kusema kuwa amekamilisha sehemu ya mkataba wake na alitaka mke wake alale naye. Labani alifurahi na kusherekea. Alifanya nini (mstari 22)?
_____

Lakini habari inachanganya. Katika mstari wa 23 Labani anafanya nini?
_____
_____

Lea siye mke wa Yakobo. Labani alimtoa Lea _____ kama kijakazi wake.

- Asubuhi ukweli ulidhihirika Lea alilala karibu naye. Pasipo kutarajia Yakobo alikwenda kwa Labani. Anamwomba nini katika mstari wa 25?
_____

_____ Yakobo
anamwambia, “Nilikutumikia kwaajili ya Raheli siyo?” Hatimaye unakuja ukweli ambao unaweka wazi hali halisi:
_____

- Baada ya kumdanganya Yakobo, Labani anamwambia nini katika mstari wa 26?
_____

Mila ilisema kuwa mkubwa lazima aolewe kwanza. Labani anakubali kumtoa Raheli kwa malipo ya miaka saba tena ya kazi.. Matari wa 28 unasema, “Na Yakobo alifanya hivyo.” Baada ya Yakobo kumaliza juma moja la harusi na Lea alipewa

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Raheli. Kwa nyongeza Labani alimota Raheli _____ kama kijakazi (mstari 29).

- Mstari wa 30 unaelezea uhusiano wa Yakobo na wake zake wawili. Alilelewa katika familia ambayo wazazi walifanya upendeleo sasa anaishi kwake anampenda mke mmoja kuliko mwingine. Anafanya kwa Labani miaka mingine _____

KUTAFAKARI: Kaika hatu hii kuna mambo mengi ya kutafakari. r. Wazo moja linamuhuusu Lea mwanamke aliyetumiwa na baba yake kumdanganya mwanamume ambaye sasa ni mme wake, mwanamume ambaye hakumpenda. Alijisikiaje? Hakuwa mrembo. Biblia inamweleza kuwa alikuwa na macho dhaifu. Alikuwakubwa lakini hajaolewa. Mdogo wake Raheli ndiye alikuwa akitafutwa. Lea lifahamu hizo mila za watu wake. Je kwa miaka hiyo saba ya kwanza alifahamu kuwa angetolewa kwa Yakobo aolewe kwa udanganyifu?

Jifanye wewe kuwa ni mwandishi wa habari na umetumwa kumtafiti Lea. Ni maswali gani ungetaka kumuuliza? Ni swali gani lingewavutia wasomaji wako ambalo lingeonyesha habari yote? Je Lea alikuwa mmoja wa wadanganyaji? Alikuwa mtuhumiwa asiye na hatia? Ungejisikiaje siku zote kama ungekuwa nalinganishwa na dada yako mkubwa au mdogo?

Chukua muda uandike I maswali yako ya usahili:

Somo 4 – Sehemu 5

MASWALI YA MATUMIZI: Labda umezoea ulinganishaji kwaajili ya kutambuliwa, labada kwaajili ya mapenzi. Nani alikuwa mshindani wako?. Alikuwa na nini ambacho kilikufanya ujisikie mpungufu juu yake? _____

Ni kitu gani daima ungetamani uwe nacho ambacho kingekufanya ujisikie bora kwa wengine?

Wengine walikuchukuliaje? Uzoefu wako ulikuwa ni nini?

SALA: Ee Bwana Mungu, Unafahamu maumivu yaliyo ndani yangu ninapojisikia pungufu kwa wengine. Wengine wanaonekana kuwa na kila kitu, uwezo wote, ubongo wote, karama

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

zote, haiba yote ambayo huwafanye wavutie wengine. Niwezeshe kukushukuru kuwa umenifanya kama nilivyo. Nakushukuru kwa kunipenda na kubariki maisha yangu kwa uaminifu wako. _____

KUTAFAKARI: Jambo lingine la kukjumbuka linahusu Yakobo. Alikuwa katika siku zake za mwisho za kudanganywa. Yeye na Labani walikuwa na makubaliano. Alifauru kufanya kazi kwa miaka saba ili ampate Raheli. Wakati umetimia anapaswa kuchukua mke wake kwenye hema lake. Bila shaka giza ndilo lilimfanya adanganywe, hatimaye asubuhi akagundua udanganyifu huo. Muda huo wa kugundua ukweli ulikuwaje?

Inakuwaje jicho la mtu linapofumbuka kwaajili ya ukweli? Tunaweza kurudi nyuma kwa Adamu na Eva bustanini inaposema Mwanzo 3:7 kuwa macho ya wote wawili yalifunguka. Unajionaje mjinga! Tunajiona uchi na dhaifu. Na kugundua kuwa sisi ni rahisi kudanganywa. Tunajiuliza: Ilikuwaje nikawa mjinga kiasi hiki? Dhambi imetufanya tufanhamu madhaifu yetu, tunachofanya ni kujilinda kwa yale yanayoweza kutudanganya. Sisi kama Yakobo, tunaangalia kile tunachodahani kuwa ni ukweli badala ya kuangalia kweli.

MATUMIZI YA BINAFSI: Kumbuka wakati ulipodanganywa na mtu uliyemwamini. Huyu mtu alikuwa nani? Hali ilikuwaje?

_____

Uongo unaweza kutufanya tuwe na uchungu kama Esau Itikio lako lilikuwa ni nini kwa uongo uliofanyiwa? _____

Iwapo uongo ulikusababishia kuwa na uchungu na mtu mwingine, Bwana anakuita kuwekwa huru kutokana na mzigo ambao unakushusha chini na kukufanya kushindwa kuishi maisha kamili na huru. Unakaribishwa kumfanya akubebee mzigo kutoka mabegani mwako na kuubeba kwajili yako.

SALA: Ee Bwana, mara nyingi ninadanganywa na kuamini uongo wa shetani badala ya kuamini ukweli wako. Mara nyingine huwa ninachagua kujidanganya mwenyewe kwa kuamini uongo wa uovu. Nisamehe, ninahitaji kuishi katika ukweli. Ninahitaji kufahamu ukweli, ninahitaji kukufahamu na kukuamini wewe ambaye ni ukweli. _____

Somo 5 – Seremu 1

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

UTANGULIZI: Yakobo sasa ameo. Lea na Raheli ni wake zake. Raheli ni mdogo na mrembo zaidi. Tunaambiwa kuwa Yakobo alimpenda Raheli kuliko Lea. Upendeleo huu hujenga mazingira ya mashindano na wivu kati ya dada hawa wawili. Labani amemopa kila msichana kijakazi. Kijakazi wa Lea alikuwa Zilifa na wa Raheli alikuwa Bilha.

Unatiwa moyo kuzoea majina ya watoto wa Yakobo, wafugaji (Mdo 7:9). Ni muhimu kujifunza mambo yao. Badhi ya majina yanaweza kuwa mageni kwako wakati majina mengine yamepewa kwa watoto siku hizi. Unaweza kuandika notisi zako mwenyewe kwenye daftari yako kuhusu kila mtoto kwaajili ya kumbukumbu ya baadae. Katika sehemu nyingine ya Biblia watoto na wazazi wao walijulikana kama kabila. Kwetu yanajulikana kama makabila kumi na mawili ya Israeli.

KUTATHIMINI: Soma Mwanzo 29:31 hadi 30:24. Unaposoma pigilia mstari majina ya watoto waliozaliwa na Yakobo.

FUNDISHO: Tumbo lililofunguka kwa utamaduni wao ilimaanisha mwanamke aliyebarikiwa na Mungu. Kwa maana nyingine mwanamke mgumba alikuwa akidharauliwa na jamii alimoishi. Tunakumbushwa habari za Sara na Rebeka. Wanawake hawa wawili walikuwa ni wagumba (Mwanzo 16:1; 25:21). Katika Mwanzo 29:31 Tunakumbushwa tena habari ya tumbo lililofungwa na wagumba.

Jambo lingine la kukumbuka juu ya kabila hili la kifugji ni kuhusu vijakazi. Mapema katika Mwanzo 16:3-4 tunajifunza kuwa kwakuwa Sara hakupata mtoto alimtoa mme wake kwa Hajiri ambaye alikuwa kijakazi ili alale naye. Abrahamu alilala naye akapata mimba. Vijakazi Zilpah na Bilhah walipewa Yakobo kama wake zake (Mwanzo 30:4, 9). Alilala na kila mmoja wao wakupata mimba. Inafurahisha kusikia Biblia ikisema kuwa mwanamme na mwanamke wanapolala pamoja wanaitwa mke na mme. Kitendo cha kujamiiana huunganisha mwanamke na mwanamme. Kujamiiana ni kitendo cha mke na mme kuwa mwili mmoja. (Mwanzo 2:24).

ZOEZI: Kamilisha jedwali unapoendelea kufanyia kazi mistari hii inayofuata. Mistari ya chini ya ukurasa inaweza kusaidia. Onyesha maama, jina la mtoto, na maana ya majina haya. Kwa jina la kila mtoto chunguza mashindano ya ndani kati ya wake wa Yakobo.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

kilio cha moyo wake?

Somo 5 – Sehemu 2

ZOEZI LINAENDELEA:

- Mtoto wa tatu wa Lea anazaliwa katika mstari 34. Jina lake ni nani? Jina lina maana gani?
  - Sasa Lea anaamini kutatokea nini? _____
  - Lea anatamani kuwa mmoja na mme wake. Ni kipi kinaweza kukufanya ufikirie kuwa alijifananisha na mtumishi?
_____
  - Huu mstari unaweza kumletea maumivu gani Lea?
_____
- Katika mstari wa 35 tunaambiwa kuwa alipata mimba akamzaa mtoto mwingine. Jina lake ni nani? Jina la mtoto lina maana gani?
  - Inaonekana Lea amefika mahali pa thamani katika maisha yake. Sasa hana haja ya kuhangahika na kitu ambacho hana ,kiitwacho
_____
  - Badala yake anaona kuazaliwa kwa motto wake wa nne kama
_____
  - Mwisho wa mstari wa 35 unatwambia nini?
_____
- Wakati huohuo, katika Mwanzo 30:1 tunajifunza nin kuhusu Raheli?
_____
  - Raheli amekuwa _____ wa dada yake. Kwanini?
_____
  - Anam dai nini Yakobo? _____
  - Kwa vyovyote, Yakobo ameachwa katika hasira yake:
_____

Sawa na Sara karika Mwanzo 16:2 Yakobo aliamini kuwa Mungu alimfanya asipate mtoto (Mwanzo 30:2).

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Yakobo anamwambia nini Raheli 3?

Raheli anaishi kwa hofu kama mwanamke mwenye wivu. Anaogopa kuwa upendo wa Yakobo kwake utapotea na badala yake utageukia kwa Lea ambaye amemazalia watoto wanne. Amekosa matumaini ya kutunza upendo wake.

- Katika Mwanzo 30:4-6 tunajifunza kuwa Raheli amemtoa Bilhah kama mke kwa Yakobo; Yakobo amelala naye akazaa mtoto. Jina lake ni nani? Maana ya jina hili ni nani?
  - Nani alimwita jina mtoto? _____
  - Kufuatana na ugumba unaoambatana na unyanyapaa, kwanini Raheli alichagua jina hili? _____Raheli anasamehe. Mungu amempa mtoto. Hawezi kuonena kuwa na hatia tena kwa makosa na kustahili adhabu ya Mungu. Yuko huru kutokaana na lawama.

Somo 5 – Sehemu 3

- Tunajifunza 7-8 kwamba Bilhah alipata mimba tena. Jina la mtoto ni nani? Jina lake lina maana gani?
  - Kwa mara nyingine Raheli anamwita jina mtoto. Jina lake linadhihirisha nini kuhusu Raheli? _____Wivu wa Raheli ulimfanya ashindane na dada yake. Kwa sababu alikuwa na wana wawili kupitia Bilhah, Raheli alijitangaza kuwa mshindi!
- Mistari ya 9-11: Lea aliisha acha kuzaa kwahiyo akamtoa kijakazi wake Zilpah kwa Yakobo kama mke wake. Akamzalia mtoto. Jina lake nani? Jina la mtoto wake lina maana gani?
  - Lea alifurahi kwa kumazalia Yakobo mtoto. Jambo Fulani limebadilika? Ni mabadiliko gani ambayo mwenendo wa Lea anaonyesha?
_____
- Zilpah anamzalia Yakobo motto mwingine. Jina lake lilikuwa nani? Jina la mtoto lina maana gani?
  - Lea anaonyesha tabia gabi katika jamii?

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

_____ Mtu anakuwa na mawazo kuwa Mungu anampa upendo ambao Yakobo hakumpa. Marafiki sasa wanaweza kusema kuwa alionyesha _____ Badala ya _____. Shida ambayo iliikumba familia na marafiki walirejeshewa furaha amabayo ilivutia wengine.

- Tunataka kuamini kuwa sasa mabo yanaenda sawa kati ya dada hawa, vijakazi wao na Yakobo. Mistari ya 14-16 tell us that Matoto wa Lea alipata mimea ya tunguja . Raheli aliyaona na kutaka kupata sehemu. Kwa hali hii inaonekana kuwa mashindano kati ya dada hawa wawili hayajaisha. Lea anajibu nini katika mistari wa 15? _____ Mwisho, Lea anampa Rahel tunguja kwa kubadilishana na zamu ya Yakobo kulala naye usiku huo. Katika mistari ya 17-18 tunajifunza kuwa Mungu alimsikiliza Lea akazaa mtoto wa sita. Jina la mtoto huyo ni nani? Jina hilo lina maana gani?
  - Ni nini Lea anaonekana kuwa anastahili?

_____ Zawadi zinatafutwa na kupewa yule anayestahili. Lea anajisikiaje kuona kuwa Zilpah, kama Bilhah, amemzalia Yakobo watoto?

- Lea anazaa motto wake wa sita katika mistari ya 19-20. Jina la motto ni nani? Jina la mtoto lina maana gani?
  - Yakobo sasa ana wana kumi! Lea anaona hii kama zawadi ya thamani. Lea hatafuti tena upendo toka kwa mme wake. Anategemewa kutunzwaje?

_____ Lea anaamini kuwa kwasababu amempatia Yakobo watoto sita, anapaswa kuheshimiwa naye.

Saomo 5 – Sehemu 4

ZOEZI LINAENDELEA:

- Mistari 21 unatuambia kuwa baadae Lea alizaa msichana, Dina. Hili ni tuki ambalo lilitukia katika Mwanzo 34 Hatutajifunza sura hii unaweza kujisomea habari hii mwenyewe.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Na nini kuhusu Raheli? Katika mstari wa 22 inasema kuwa Mungu alimkumbuka Raheli, Akamsikia akafungua tumbo lake. Jina la mwana wake ni nani? Jina lake lina maana gani?
  - Mwisho akapata mimba. Mungu aliisha ondoa masikitiko yake. Mara moja anaomba nini? _____
- Sura ya 29 na 30 ina kumbukumbu ya watoto wa Yakobo. Mtoto mmoja zaidi anapaswa kuzaliwa. Ili kujifunza juu ya mtoto huyu tunapaswa kufungua Mwazo 35:16-20.
  - Yakobo alitoa familia Betheli kule alikoota ndoto, ambako Mungu alifanya upya ahadi aliyoifanya na Abrahamu na Isaka. Walitoka Betheli na hawakuwa mbali na Efrathi (mji wa Bethlehemu), na kulitokea nini katika mstari wa 16?
_____
  - Katika mstari wa 17 kijakazi anamwambia kuwa ana motto mwingine. Raheli alimwita motto wake Ben-Oni lakini baba alimwita jina gani na lilimaanisha nini? _____ Na tena, Raheli anafariki katika uzazi wa mtoto.
  - Mungu alimpa Raheli ombi lake (Mwanzo 30:24) akampa motto wa kiume mwingine.
- Yakobo alimuona Raheli kama mkono wake wa kuume, mmoja aliyempenda sasa anapaswa kumzika. Raheli alifariki kabla Yakobo hajarudi nyumbani kwa baba yake (mstari wa 21). Tunaambiwa katika mstari wa 28 kwamba Isaka alipofariki wan a miaka 180. Watoto wake Yakobo na Esau wakamzika (mstari 29).

KUTAFAKARI kujifunza sehemu hii ya Mwanzo. Maoni binafsi, maswali, na hisia zote hunua fulsa ya majadiliano na kuendelea kujifunza. Kumbuka kuwa maswali mengine hayana majibu. Tuna maandiko ya Neno la Mungu yaliyoandikwa kulinganisha ukweli wa Mungu kwa mwanadamu. Si kila tulilotaja kwenye somo ni muhimu kujifunza, pamoja na hayo, kadiri tunavyokuwa na habari nyingi ndivyo tunavyokuwa na uelewa wa kina, kuhusu Mungu ni nani, na mapenzi yake kwaajili yetu ili tuweze kuishi pamoja naye milele katika uhusiano wa upendo na masamaha.

Andika mawazo yako juu ya habari hii. Ni swali gani tofauti ungetaka kuuliza kila muhusika?

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Yakobo: I _____
- Lea: _____
- Zilpa: _____
- Raheli: _____
- Bilhah: _____

Hanari kuhusu Abrahamu, Isaka, na Yakobo ni *mwanzo*, mwanzo wa historia ya Israeli. Habari ya mtu mmoja ambaye Mungu alimbariki kwa upendo wake anatupatia uhakika kwamba ahadi Mungu aliyoifanya katika Mwanzo 12 ingekamilishwa. Kupitia historia ya Israeli Mungu alitunza na kutimiza ahadi yake ambayo watu wote wa dunia wangebarikiwa.

Somo 5 – Seheemu 5

FUNDISHO: Katika Mwanzo 30:1 kuwa Raheli alikuwa na wivu kwa dada yake Leah. Pamoja na hayo Leah ndiye aliyekuwa na upendo kwa Yakobo. Mwanzo 29:30 akimpenda Leah kuliko Leah. Kwanin alikuwa na wivu kwa dada ambaye alijisikia kutopendwa na mme waliyeshiriki pamoja? Kwanin Leah alikuea na wivu kwa dada yake alipopata uwezo wa kuwa na watoto? Kwanza si ni yeye aliyependwa na Yakobo? Inatupasa kufahamu kuwa *wivu* ni hofu ya kuchukuliwa nafasi Hofu ya Leah ni kwamba Leah angekuwa ambaye Yakobo anapenda zaidi, kwamba dada yake angechukua nafasi yake ambayo Yakobo alikuwa nayo moyoni mwake. Alijua kuwa nafasi ilikuwa ni yake. Wivu huharibu mahusiano, kwasababu msingi wa wivu ni woga. Tunapofanya mambo katika hofu kufikiri kwetu kunaharibika na kufanya mabo pasipo utaratibu na mpangilio Leah aliogopa kwasababu Leah aliweza kumpa Yakobo watoto sita jambo ambalo lingefanya Yakobo ageuzie upendo kwa Leah.

MATUMIZI YA BINAFSI:

- Uliishaona wivu kutoka kwa mtu Fulani katika maisha yako? Kumbuka alikuwa ni nani na hali ilikuwaje? _____
- Hofu likuwa ni nini? Hofu ilijidhihirishaje? Matokeo ya wivu yalikuwa ni nini? _____
- Una haja ya kukibali roho ya wivu wako? Ni nani aliyefanya wivu uingie katika moyo na matendo yako? _____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Ni lini uliisha kuwa mme au mke mwenye wivu, rafiki au mfanya biashara mwenye wivu? Uliisha ogopa kuwa nafasi yako itachukuliwa labada katika kampuni fulani? Hofu yako ina faida?
-

- Mtu mwenye wivu anaogopeshwa na mafanikio ya wengine, kwa urafiki wa wengine, kwa neema za kijamii za wengine.. Dhana ya uwezo wao wa kufauru wakati huo huo hutokea wazo la hofu. Their perception of their own ability to perform as well as the other person raises thoughts of doubt and fear. Hali hii ya upungufu huwafanya kutowatia moyo wengine na kushindwa kutoa maneno ya kuinua kujinamini. Kuna wakati ulijikuta kutoota maneno ya kutia moyo kwaajili ya wivu. ?
-

SALA: Ee Mungu, Ninakiri kwako kuwa nimekuwa nikitishwa na uwezo na karama za watu wengine. Nimekuwa nikiogopa kupoteza kazi yangu, na badala ya kuwajenga wengine nimejikuta nikitafuta njia ya kuwaangamiza. Ninasengenya wengine nikitumaini kuonekana mwema na badala yake ninajiumiza mwenyewe. Nisamehe kwa tabia yangu ya ubinafsi nikomboe ili niwaone wengine kwa nia njema na kuwa na maneno ya kuwatia moyo. Asante kwa kubariki maisha yangu na kila jambo jema.

Lesson 6 – Part 1

UTANGULIZI: Kurokana na yaliyompata Esau alitoweka tu? Kwa yaliyotokea kati yake na Yakobo? Je walionana tena baadae? Kwavyovyote hawa mapacha walikuwa tofauti kwa sura zao. Kwa tabia za mioyoni, Mahusiano yao yaliharibu kiasi kwamba Yakobo alikimbia kioko maisha yake kwakuwa Esau alitaka Katika somo hili tutajifunza kilichotokea Yakobo na Esau walipokutana mara ya kwanza baada ya kutengana kwa miaka mingi. Yakobo alikuwa amefanikiwa, alikjuwa amebarikiwa kuwa na familia kubwa na kuwa na mali. Sasa wakati umetimia wa kumkabili ndugu zake? Esau bado anakabili ndugu yake Esau.

ZOEZI: Soma Mwanzo 32:3-21. Tafadhari kumbuika. Somo hili lina mabo mengi kwahiyo hatutalisoma kwa upana wake.

Yakobo anaanzisha makubaliano na ndugu yake.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Ni jambo gani Yakobo analifanya katika mstari wa 3?

_____

- Esau yuko wapi? _____ Chukuai ramani na uonyeshe

Edomu

Pia inajulikana kama nchi ya Seir. Edomu iko kusini mshariki bahari ya chunvi.

- Ni vitu vingapi vitatu alitaka viwemo kwenye ujumbe kwa kaka yake?

1. _____

2. _____

3. _____

Yakobo anataka Esau fahamu alipokuwa, kwamba amepata utajiri, na kwamba anaka apate upendeleo toka kwake. Yakoho anaonyesha na yuko tayari kununua upendeleo toka kwa kaka yake, kwamba uhusiano wake na Esau ni muhimu kuliko utajiri wake.

- Watumishi walimletea taarifa gani katika mstari 6?

_____

- Msistari 7-8: Ni nini itikio la Yakobo kwa taarifa hiyo?

_____

Ni mpango gani kazi wa haraka?

_____

- Yakobo alimwomba Bwana. Ujumbe wa sala yake ulikuwa nini katika mistari ya 9-12? Consider four tKumbuka mambo manne:

1. Mungu ni nani (mistari 9)?

_____

2. Ni nani (mstari 10)?

_____

3. Anaulizia kitu gani (mstari 11)?

_____

4. Mungu alikuwa ameahidi nini (mstari 12)?

_____

- Mipango ya yakobo inaweka wazi hofu ya ndugu yake. Badala ya kusimama kama kiongozi wa familia yake na mifugo, anafanya nini?

_____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Anagawa familia yake na mali yake kwenye makundi mawili, Na anaendelea kuchagua zawadi keaajili ya Esau. Zawadi ni nini (mistrari 14-15)?

Mbuzi: _____

Mbuzi: _____

Ngamia: _____

Mbuzi: _____

Punda: _____

Nani alipaswa kuongoza msafara (mstari 16)? _____

- Mtumishi alielekezwa kwambia nini Esau kama wangekutana naye (mistari 17-20)

_____

- Mstari 20 unafunua lengo la Yakobo. Alifikiri nini?

_____

The gifts went ahead of Jacob accompanied by the servants. Jacob stayed behind and spent the night in camp.

Somo 6 – Sehemu 2

TAFAKARI: Uongozi huongoza. Uongozi una wafuasi, Yakobo ni kichwa, au kiongozi wa ukoo wake. Anakaribia kukutana na kaka yake na wanaume 400 wanaokuja pamoja naye. Anamtuma nani aongoze msafara? Watumishi wake! Hawa watu wanaleta zawadi ambazo Yakobo anadhani kuwa zitamtuliza kaka yake Esau na kumfanya ampokee kwa amani. Sawa umetumwa na kituo cha Televisheni kutoa taarifa ya habari hii. Ni maswali gani ungetaka kumuuliza Yakobo? Ni mabo gani ungetaka kuwauliza Raheli na Lea. Kaitka mawazo yako ungemwelezeaje muhusika huyu Ykobo?

_____

_____ Ni mambo gani uliyoona
wewe mwenyewe? _____

MATUMIZI BINAFSI: Kumbuka ulipokuwa kwenye nafasi ya uongozi na ukapata shida ya kuongoza. Ni hofu gani iliyokuathiri uongozi wako wakati huo?

_____

Mfano wa kushindwa kuongoza katika nafasi ya uongozi: Mara nyingi wazazi hushindwa kupokea wajibu wao kama viongozi. Watoto huwategema kumaelekezo na mwongozo.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Wanataka wazazi wawape mwelekeo, kuwaonyesha mipaka katika matendo yao, na kuwaambia vitu vilivyo vilivyo vya thamani na vya kufuata. Wazazi wakishindwa kushika nafasi yao ya uongozi katika familia hushindwa kuwaongoza watoto wao katika njia ipasayo. Mara nyingi watoto huanza kufanya maamuzi yao pasipo mwongozo, hii husababisha mgongano wa maisha kwa watoto na kusababisha tabia za uasi na kutotii. Kumbuka aina nyingine za uongozi ambao uliisha kutana nao na uandike kwenye daftari yako. Ni Baraka gani za uongozi imara? Ni matokeo gani ya uongozi ambao umeshindwa kuongoza ipasavyo?

KAZI YA KUFANYA: Endelea kusoma Mwanzo 32:22-32.

FUNDISHO: Yakobo alichukua wake zake, vijakazi, na watoto kuvuka mto Jabbok. Mto huu unaonekana kwenye ramani ukionyesha nchi ya makabila kumi na mawili. Jabbok iko kati ya Bahari ya Galilaya (Bahari ya Kinnereth) na Bahari ya Chumvi. Mto huu unagawa katikati ya Mashariki ya Mto Yordani. Yakobo yuko safarini kutoka Harani Kaskazini kuelekea Beersheba kusini. Esau anakuja kutoka nchi ya Seir, au Edomu, ambayo uko kusini mashariki mwa bahari ya chumvi.

ZOEZI: Yakobo alipotuma familia yake na mali zake zote kuvuka mto Jabbok River aliachwa peke yake usiku (Mwanzo 32:22-24).

- Mistari 24-26: Kulitokea nin usiku?
_____
- Tunaambiwa kuwa mwanamme aliyeshindani na Yakobo usku alikuwa ni Mungu. Yakobo alionyesha nguvu kiasi kwamba mwanaume yule hakuweza kumshinda. Mwanaume alifanya nini (mstari 25)?
_____
- Yakobo alikuwa katika hali ngumu. Kaka yake alikuwa anamujia. Alimuuliza nini Mungu katika mstari 26?
_____
- Mwanamume alimjibu kwa kumuuliza jina lake. Baadae akamwambia kuwa jina lake halitakuwa tena Yakobo, alipewaa jina gani jipya? _____
Nini maaana ya jina hilo? _____

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Katika mstari wa 29 tunajifunza kuwa Yakobo alibarikiwa huko. Yakobo aliita maali pale _____
Panieli ina maana gani?
_____
- Ni jambo gani la kufurahisha kuhusu nyonga ya Yakobo na mila ya wana wa Israeli?
_____

Somo 5 – Sehemu 3

FUNDISHO: Mungu alibadili jina la Yakobo kuwa Israeli. Hapo nyuma Mungu aliisha badili jina la Abram kuwa Abrahamu na Sarai kuwa Sara Ukweli unaoaminika ni kwamba yule anaye ndkye mwenye mamlaka juu ya kila mtu, au kitu kinachoitwa jina. Kwamfano utakumbuka Mwanzo 2 kuwa Adamu ndiye aliyetoa majina. Ni yeye aliyepewa mamlaka ya kuvimiliki.

Mungu alimujia Yakobo kwa njia isiyo ya kawaida. Katika mchakato wa kushindana naye Alitengua nyonga yake akamwacha akaichechemea. Yakobo anaomba kubarikiwa, mwanamume anamuuliza Yakobo jina lake na kisha anamwambia kuwa jina lake litakuwa Israeli. Yakobo alimpa Mungu mamlaka ya kutawala maisha yake. Alikuwa chini ya miliki na utawala tofauti. Bwana Mungu aliyeagana na Abrahamu na baadae Isaka kwa neema ndiye aliyelinda maisha yake, na kumtamka kuwa wake. Kwahiyo akambariki Yakobo.

MATUMIZI BINAFSI: Katika maisha yetu ya sasa si ajabu kuona hali inayofanana ni hii. Kumbuka jina lako. Kama motto mchanga ulipewa jina na wazazi wako. Inawezekana jina lako lilifikiriwa kabla ya kutoka hospitalini na liliandikwa kwenye cheti cha kuzaliwa. Ulipewa jina gani? _____

- Jina lako lina maana gani?
_____
- Uliitwa jina kufuatana na jina la mtu fulani?
_____
- Nani alikuita jina na alipewa mamlaka na wajibu kwaajili yako?
_____
- Mawazo yako nini kuhusu mtu fulani kuwa na mamlaka juu yako?

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Hili ni wazo jipya? Ulikuwa na jina ulilionalo sasa? _____

Au umeasiliwa, umeolewa, au umepata talaka ukapata nina lingine? _____

- Sawa na Mungu livyobadili jina la Yakobo, kuwajibika kwa maisha yake, Mungu anaituita na anataka Awe Anayewajibika kwetu. Anata Awe na mamlaka kwetu. Anataka tukubali sheria na utawala wake maishani mwetu. Unawaza nini unapobariki maisha yako, kwa kukualika kuwa chini ya utawala ba mamlaka?
-

SALA: Wazo hiili loto la kuwa chini ya mamlake yako, Bwana kwa namna fulani inaogopesha. Hii ina maana kuwa sijitawali tena bali ninatawaliwa na wewe. Sielewi hiyo ina maana gani. Sielewi Mbo yatakavyobadilika. Ni tofauti gani utakayofanya kwa jinsi niishivyo na nitakavykofanya? Naomba unipe moyo utakao kupokea, na kama Yakob nisikuache ukaenda hadi unibariki. Asante kwa upendo wako usiobadilika ambao unakaa milele.

Somo 6 – Sehemu 4

KAZI YA KUFANYA: Soma Mwanzo 33:1-17.

Mabadiliko yametokea kwa Yakobo. Tazama! Yakobo anaona kaka yake akija na wanaume 400. Anajipang mstari na familia yake Kwanza vijakazi na watoto wao, kisahua Lea, mwisho mpendwa zaidi Raheli na Yakobo mwenyewe.

- Mstari wa 3 unasemaje? _____
Yakobo anataangulia mbele na kuongoza. Anajinyeyekeza chini ya kaka yake anaima hadi ardhini. Itikio la Esau ni nini baada ya kuona ndugu yake?
-

Esau kuanamkimbilia Yakobo anamkumbatia, , anambusu, na wote wanalia! Si ungependa kuwa hapo? Ni sherehe ya namna gani!

- Katika mstari wa 5-7 Esau anatambulishwa kwa familia ya Yakobo. Yakobo anakiri mbele ya kaka yake kuwa “watoto wake wametoka kwa Mungu kwa neema yake”. r “the children God has graciously given your servant.” Hawa wapendwa wake walitoka kwa Mungu kwa neema.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

- Esau juu ya makundi ya wati aliyokutana nayo “makundi ya watu niliyokutana nayo.” Yakobo anakiri nini katika mstari wa 8?

_____ Tafakari juu ya kukataa kwa ajabu kati ya hawa ndugu. Kwanza Esau anakataa zawaadi za Yakobo mstari wa 9. Anasema nini? _____
Lakini Yakobo anasisitiza. Anasema nini?
_____

Yakobo anakiri kwa kaka yake kuwa Mungu alikuwa kwa neema pamoja naye. Ana vyote anavyohitaji (mstari 11). Mwisho baada ya kusisitiza Esau anapokea zawadi zake.

- Esau anataka kwenda naye hadi katika nchi ya Seir lakini Yakobo alikuwa na mpango tofauti. Kwa maneno yako, Yakobo anamwambia nini kaka yake?

_____ Esau natka kuacha baadhi ya watu wake kwa Yakobo ili wamsindikiza katika safari yake lakini Yobo?
_____

- Katika mstari wa 16 Esau anaanza safari yake kwenda Seir (Edomu). Yakobo anafanyaje? _____

Anakwenda Succoth ambao ni mwelekeo tofauti na Seir. Alijenga Succoth kwaajili ya familia yake na mifugo yake.

Yakobo alisikia nafuu kiasi gani alipoona Esau akimkimbilia, kumbatia na kumbusu, na kulia kwa furaha ya kukutana tena. Zawadi alizoandaa ili kumlainisha kaka yake hazikuwa za muhimu bali zimepokelewa kwa neema kama malipo ya kuonana kukutana tena ana kwa ana. Hawa walikuwa ni ndugu mapacha, wana wawili wa Isaka na Rebeka. It's interesting to note that Jacob did not go to Inafurahisha kuona kuwa Yakobo hakwenda Seir na ndugu yake kuwa Mungu amemuita kurudi kwenye nchi ya baba yake, nchi ambayo Mungu aliahidi kwa Abrahamu, Isaka na Yakobo na uzao wake.

MATUMIZI BIBAFSI: Kutengeneza kumefanyika katika ya ndugu. Kuna mmoja katika familia yenu ungetaka mtengeneze uhusiano uliovunjika?

_____ ni kiftu gani kilichosemwa au kufanyika kikawaumiza?

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Mungu alikuwa wa neema kwa Yakobo akasababisha matengenezo kati ya hawa ndugu wawili . Anaweza kukufanyia vilevile kwa kuondoa mipasuko iliyoko katika maisha yako.

SALA: Bwana Mungu umetupatia kwa neema kila tulichonacho Hatustahili kupata chocho kati ya hivyo . Wakati mwingine tunadhani kuwa tunahitaji zaidi, lakini kwa haki tukikumbuka Mara nyingi tunahitaji zaidi, lakini kwa uaminifu tukikumbuka yote unayotufanyia tunakupua shukrani tu! Tuonyeshe wale tuliwakwaza kwa njia yoyote. Tupe ujasiri wa kuomba msamaha na kuamini uponyaji wako. Ni wewe uoliyetupenda na kutufanya tuishi kwa amani na watu wengine.

Somo 6 – Sehemu 5

FUNDISHO: Tumepitia masomo kadhaa tukimwalia Yakobo, pacha mwongo, aliyefanikiwa kwa msaada wa mama yake Rebeka si kupata haki ya uzaliwa wa kwanza tu bali na kupata Baraka kutoka kwa baba yake Isaka. Tumesafiri naye hadi Harani alikopata usalama kuepuka Esau. Baada ya kudanganywa na mjomba wake Labani alipewa mabinti wawili wawe wake zake. Katika somo hili la mwisho tumeelezwa juu ya watoto kumi na wawili wa Yakobo baad ya kukutan. Na Mungu alifanya hawa ndugu wakutane tena kwa amani.

Katika sura ya 35 tunajifunza kuwa Yakobo alimwacha Esau akarudi Bethel, mahali alipokutana na Mungu katika ndoto (Mwanzo 28:10-15). Mungu alijitokeza kwake tena Akambariki akampa jina Israel , (Mwanzo 35:9-13). Kafika sura hii tunajifunza kuwa Raheli alifariki akimzaa mtoto wake wa mwisho Benjamini, ambaye ndiye alikuwa mtoto wa mwisho kati ya wana kumi na wawili wa Yakobo. Yeye na ndugu yake Yusufu walipendwa sana kutokana na mama yao Raheli aliyependwa sana na Yusufu. Katika mistari 27-29 tunajifunza kuwa Yakobo alirudi katika nchi ya baba yake Hebroni Isaka aliishi miaka 180, alipofariki wote Yakobo na Esau walimzika.

Sura ya 36 inaelezea ukoo wa Esau. Nchi isingeweza kuwatosha ndugu wote wawili kwahiyo Esau liishi Edomu, milima ya Seir ilikuwa nchi ya Waedomu. Esau alikwenda kinyume na baba yake akaoa mabinti wa wakanaani na Wahiti. Hawa hawakuwa watu wateule wa Israeli.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Je Yakobo na Esau walionana tena? Biblia haitwambii. Tunachofahamu ni kwamba Biblia inapotoa rejea ya habari za Esau ninatoa habari ambazo si nzuri. Waedomu waliwaletea shida wana wa Israel walipokuwa wakiingia kwenye nchi ya ahadi. Waedomu walifahamika kwa miungu waliyokuwa wakiabudu.

Ni changamoto kiasi gani kuona kuwa Abrahamu alikuwa na watoto wawili mmoja aliacha Mungu wa baba yake akaenda Misri. Isaka alibeba ahadi ya Mungu ambayo ilifanyika kwaajili ya baba yake. , Sasa Isaka ana wana wawili mmjoja anaacha Mungu wa baba yake na kwenda kuishi Edomu, wakati mwana mwingina Yakobo anarudi kwenye ardhi ya baba yake, alibeba ahadi ambayo ilitoka kwa babu yake. Kutoka katika familia ileile anatokea amabaye anakubali na kufuara njia ya baba yake na mwingine ambaye anapotelea mbali kabisa

MATUMIZI BINAFSI: Kumbuka familia yako na jinsi unavyochukulia matakwa ya wazazi wako. Jambo muhimu la kuangalia ni kama matakwa ya wazazi yanaendana na mapenzi ya Munngu. . Mtu nalopaswa kufahamu ni amekuwa na mwenendo gani. Ni kwa vipi umeweza kumtfuata Mungu ambaye kwa uaminifu anakuparia mahitaji yako yote? Moyo wako umemgeukia Mungu ambaye anakualika katika uhusiano na Yeye ili kuwa motto wake? Wazazi wa dunia wakishindwa Mungu anataka awe Baba yetu na kutuita watoto wake. Mungu anataka aitwe baba yetu na sisi tuwe watoto wake. Zefania 3:17 inasema kuwa anafurahai. Andika mstari huu:

KUKARIRI: Zefania 3:17 ni kati ya mistari yako ya kukariri. Ni picha ya furaha baba akifurahia watoto wake. Unahimizwa kuandika nistari hii kwenye kadi na kufanya maneno haya yawe!

SALA: Ee Bwana, haja yako ya kuwa Baba yetu Wakati mwingine mfano wetu wa baba umeisha haribiwa baba wa dunia. Nifungulieaz macho yangu kuona upendo wako maishani mwangu Upendo waako unanipatia zaidi ya ninavyohitaji. Upendo wako hunipatia zaidi ya ninavyovifahamu. Upendo wako hufanya usiniache badala yake unakuwa karibu name na kuniokoa na hatari zote. Wakati mwingine ni vigumu kuelewa, hasa ninapotambua dhambi iliyo moyoni mwangu. Ni nyamazishe kwa upendo wako na nifurahi katka upendo wakoNipumzike katika Wewe.

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

MARUDIO: Zoezi hili limeandaliwa ili kuhakikisha kukua kwako, na kufahamu zaidi juu ya wahusika wa Agano la Kale: Isaka, Rebeka, Esau na Yakobo: Kwa man eno yako andika setensi fupi kuelezea kila mmoja wa wahusika:

- a. Isaka: _____
  - b. Rebeka: _____
  - c. Esau: _____
  - d. Yakobo: _____
2. Pamoja na hali yao ya kibinadamu, elezea uaminifu wa Mungu juu yao na kwa wana wa Yakobo: _____
3. Matendo ya Mungu kwa familia hii yalikuwa hayatokani na matendo yao. Hakuna kitu wangepanya au kuacha kufanya, ambacho kingemfanya Mungu aache kuwapenda. Katika somo hili umejifunza nini kuhusu Mungu, ambacho kimekuwa sababu yaw ewe kumuamini na kuwa mwaminifu (Yohana 3:33, na kuamini kuwa anakupenda sana kiasi kumtoa Yesu ambaye anakupatia uzima wa milele. (Yohana 3:16)?
-

Umejifunza majina mengi ya watu na ya mahali. Kwa kufurahia tu, jaribu

3. kupanga majina haya ipasavyo:
a. Nchi ya Seir	1. nchi ya zamani
b. Harani	2. Urithi wa
c. mtoto wa kwanza	
d. Labani	3. mzazi wa kwanza wa wana wa israeli
e. Betheli	4. Pa wa Yakobo ndoto
f. Fungu la kumi	5. Edomu
g. Baraka	6. Jina jipya la Yakobo
h. Haki ya kuzaliwa Yakobo	7. Kumi ya vitu.....
i. Wafugaji mtoto	8. Maneno yaliyoongoza uhai wa
j. Israeli	9. Kaka yake Rebeka

UAMINIFU WA MUNGU TUMAINI LETU

Hongera! Umekamilisha *Uaminifu wa Mungu Tumaini letu*. Umezoea habari za Agano la Kale. Kupitia maisha ya hawa watu, tunaona dhahiri upendo wa Mungu kwa kuchagua kwake kuwa na uhusiano nao. Lengo lake ni kuwa katika uhusiano wa upendo na sisi. Mwaliko wangu ni kwako na kwangu. Anaturalika tumpokee kama Mungu wetu na Mwana wake Yesu Kristo kama tumaini la wokovu wetu. Endelea na kujifunza. Kuna habari njema nyingi!

SALA: Ee Bwana Mungu, Wewe ni baba yangu. Endelea kujifunua kwangu kwa njia ya kusoma Neno lako. Moyo wangu ubaki wazi kusikiliza unaposema name kupitia habari na maisha ya wale uliowachagua zamani. Niwezeshe kukumbuka kuwa pasipo kujali historia yangu, Umechagua kunitumia. Umejaza maisha yangu tumaini. Unataka kwa jinsi ulivyoniibariki niwe baraka kwa watu wengine, haya ndiyo mapenzi yako,Mapenzi yako yamekuwa yangu kutokana na uaminifu wako maishani mwangu.
